ရွာသာကုန်းကျေးရွာ
အင်္ဂပူမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (၂၀၁၅ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ရွာသာကုန်းကျေးရွာ၊ အင်္ဂပူမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
စကားချီး	၄
ရွာသာကုန်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ အင်္ဂပူမြို့နယ်	၆
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	၇
၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၇
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၉
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု	
၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ	၁၂
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၁၆
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၁၉
၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ	၂၁

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၂
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၆

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၈
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၉
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၂
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ
နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေ ကောင်း များ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၅
ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉
ဇယား ၄၅ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)
ကိုးကားစာရင်း ၇၅
အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၇၆
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ ၇၆

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ ငါးနှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ရွာသာကုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ/သားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် အင်္ဂပူမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ နားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့် အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ်မူတည်၍ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ အင်္ဂပူမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ အင်္ဂပူမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏

အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင် ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ရွာသာကုန်းကျေးရွာ
အင်္ဂပူမြို့နယ်

ရွာသာကုန်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ အင်္ဂပူမြို့နယ်

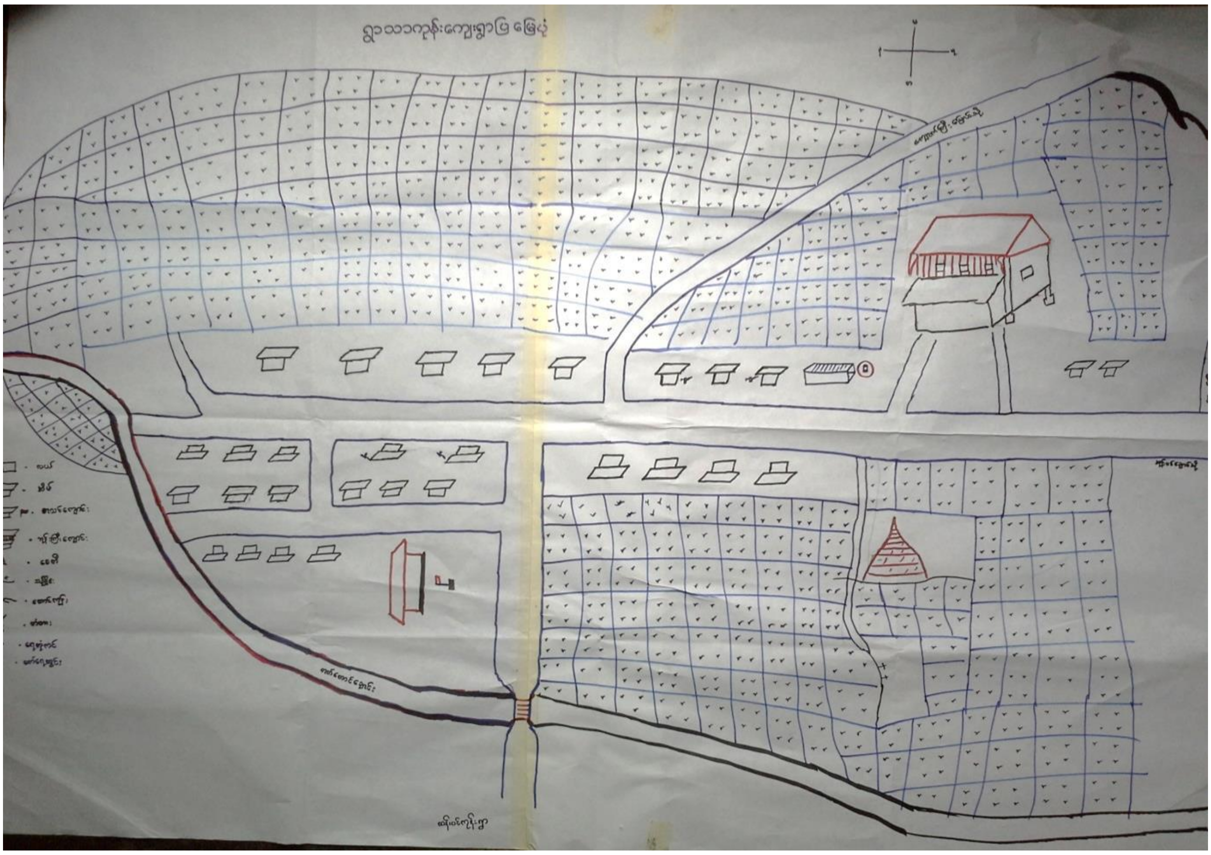

ရည်ညွှန်း - ရွာသာကုန်းကျေးရွာ၊ စေတီခုံကျေးရွာအုပ်စု၊အင်္ဂပူမြို့နယ်တွင်ပြုလုပ်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်းမှရယူသည်။ (၂၀၁၅ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၂-၁၃ ရက်)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည်အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက်ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက် များအတွက် သတင်း အချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေ ဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင်အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာဦးစားပေး စီမံချက်များချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့်ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့်စီမံချက်များကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှု အပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

အင်္ဂပူမြို့နယ်သည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဟင်္သာတခရိုင်အတွင်းတည်ရှိ၍ (၆၂၈.၂) စတုရန်းမိုင်၊ဧကအားဖြင့် ၄၀၂၀၄၇ ဧကကျယ်ဝန်းသော မြို့နယ်တစ်မြို့နယ်ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂပူမြို့သည် မြောက်လတ္တီတွဒ် ၁၇ ဒီဂရီ ၇၃ မိနစ်နှင့် ၁၈ ဒီဂရီ ၃၁ မိနစ်အကြား၊ အရှေ့လောင် ဂျီတွဒ် ၉၀ ဒီဂရီ ၄၈ မိနစ်နှင့် ၉၅ ဒီဂရီ ၄၇ မိနစ်အကြားတွင် တည်ရှိပါသည်။ အင်္ဂပူမြို့နယ်သည် အရှေ့ဘက်တွင် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မိုးညိုမြို့နယ်တို့နှင့် နယ်နိမိတ်ထိစပ်လျှက်ရှိပြီး တောင်ဘက်တွင် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဟင်္သာတမြို့နယ်နှင့် နယ်နိမိတ် ထိစပ်လျှက်ရှိပါသည်။ အနောက်ဘက်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ် ဂွမြို့နယ်နှင့် မြောက်ဘက်တွင် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မြန်အောင်မြို့နယ်တို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျှက်ရှိပါသည်။

အင်္ဂပူမြို့နယ်သည် မိုးများသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် တည်ရှိပါသည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ဧပြီလတွင် ၃၇.၆ °C ရှိပြီး အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ဇန်နဝါရီလတွင် ၁၄.၅ °C ဖြစ်ပါသည်။ (၁၀)နှစ်တာကာလအတွင်း တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရွာရက် (၁၂၇.၅) ရက်ရှိပြီး ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်မှာ (၁၂၀.၈) လက်မ ဖြစ်ပါသည်။ မိုးအများဆုံး ရွာသွန်းသောလမှာ ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီးစေတီခုံ ကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် တောင်-မြန်အောင် သစ်တောကြိုးဝိုင်း အနီးတွင် တည်ရှိပြီးရွာနံဘေးတွင် နန်ကသူ (တောင်) ချောင်း စီးဆင်းလျှက် ရှိပါသည်။ ကွက်းကောက်မြို့မှ (၆.၅) မိုင်၊ အင်္ဂပူမြို့နှင့် (၂၅) မိုင် ကွာဝေးပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာ အုပ်စုများမှာ ကုန်းပြင်ကံကွင်း၊ ပိန္နဲကွင်း၊ လှည်းမှောက် စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကြို့ပင်ကျေးရွာသည် လယ်လုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာလည်း ဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် ဓာတ်သတ္တုဆိုင်ရာ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ ထွက်ရှိမှု မရှိပါ။ ကျေးရွာနံဘေးရှိ နန်ကသူ (တောင်) ချောင်းအတွင်းမှ ရရှိနိုင်သော ချောင်းကျောက်များကို ထုတ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာအတွက် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ဝင်ငွေတိုးစေမည့် အခြေအနေလည်းဖြစ်ပါသည်။ဘုမ္မရာဇာ၊ မဲဇလီ စသည့်ကျန်းမာရေးအတွက် အရေးပါသော ဆေးဖက်ဝင် အပင်များပေါက်ရောက်သည့် ကျေးရွာလည်း ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၁၅၆)စုရှိပြီး၊ လူဦးရေစုစုပေါင်း (၅၂၉)ဦး ရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၃.၃၉) ဦးနှုန်း ရှိသောကြောင့် ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု၏ အမျိုးသား အဆင့် ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၅) ဦးနှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် လျော့နည်းမှု ရှိပါသည်။သို့ရာတွင် အသက်(၁၅နှစ်မှ၆၀နှစ်)အထိအလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေမှာ(၇၀) % ရှိသောကြောင့်လူသားအရင်း အမြစ်များအဖြစ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ထောက်ပံ့မှု ပေးနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာဓနအဆင့် ခွဲခြားမှု နည်းလမ်းအရ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏(၇၂) ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးမှာ ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု (၁၇) အိမ်သာရှိပြီးလယ်(၁၀) ဧကအထက်ပိုင်ဆိုင် သူများဖြစ်ကြသည်။ အိမ်အနေအထားမှာလည်းအိမ်ကြီးအိမ်ကောင်း (သွပ်မိုး၊ပျဉ်ခင်း၊ပျဉ်ကာ) ဖြစ်ပြီးလယ်ယာလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ (နွား၊ ထွန်စက်၊ ခြေလှေ့စက်)စသည်တို့ ပိုင်ဆိုင် ကြပြီး ကုန်စုံဆိုင်၊ ဆန်စက်စသည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ကြသည်။အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စုမှာ(၂၁)စုရှိ၍ လယ်(၆-၁၀) ဧကကြားနှင့်ပိုင်ဆိုင်ကြပြီးလယ်ယာသုံးကိရိယာ အနေဖြင့် နွား၊ ခြေလှေ့စက်(အနည်းစုသာပိုင်ဆိုင်)ကိုပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ အိမ်အခြေအနေမှာသွပ်မိုး၊ ထရံကာ အိမ်မှာ အများစုဖြစ်ကြသည်။

ဝင်ငွေနည်းမိသားစုများအနေဖြင့် လယ်(၆) ဧကအောက်ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး လယ်ယာသုံး အဖြစ်နွားကိုအသုံးပြု၍လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အိမ်ထောင်စု(၄၄)စုဖြစ်သည်။ အိမ်အခြေအနေမှာ ပျဉ်ခင်း၊ ထရံကာ၊ ဓနိမိုးများဖြစ်ကြသည်။ အလွန်ဆင်းရဲသော မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု(၇၄) စုဖြစ်ပြီးကျပန်းလုပ်သားများဖြစ်ကြသည်။ အိမ်အခြေအနေမှာ ဝါးတိုင်၊ဝါးခင်း၊ဓနိမိုး အိမ်အမျိုး အစားများ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းကိုအဓိက လုပ်ကိုင်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စု (၁၁၈) စု ရှိသည့်အနက် (၆၀) အိမ်ထောင်စု မှာ (၃) လ အောက် ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/ နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်ပြီး၊ (၂၄) အိမ်ထောင်စုမှာ (၃) လ နှင့် (၅) လ အထိ ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ (၃၄) အိမ်ထောင်စု မှာ (၆) လ မှ (၁၂) လ အထိ ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/ နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်သည်ကို စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု ဆန်းစစ်ချက် ရလဒ်အရ သိရပါသည်။ ၎င်းတို့သည် လုပ်အားကြွေးယူခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေး ယူခြင်း၊ ခေါက်ပြန်ပေးအကြွေးယူခြင်း၊ လုပ်အားခဖြင့် ဝယ်ယူခြင်း၊ အခြားဒေသများသို့ သွား

ရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူတို့ထံမှ ပြန်ပို့ငွေတို့ဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရန် ဖြေရှင်းနေကြရပါသည်။

အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများသည် အခြားမိသားစုများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများတွင်သာ အများအားဖြင့် မှီခိုအားထားရသည်ဖြစ်ရာ ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခုနှင့် ကြုံတွေ့ရပါက ပြန်လည်ထူထောင်ရန် ခက်ခဲပါသည်။ထို့ပြင် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်နှင့်အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ (လမ်းခင်း ကျောက်မိုင်း လုပ်သား) များမှာ ပိုမိုထိခိုက်လွယ်ပြီး ပြန်လည်ထူထောင်ရန် ခက်ခဲနိုင်ပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ရွာသာကုန်း ကျေးရွာအတွင်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းမရှိသေးပါ။ အသေးစား ကျန်းမာရေး တစ်ခုခုဖြစ်ပွားပါက သုံးမိုင်ဝေးသော ကွမ်းအုံကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန တွင်သွားရောက်ပြသကြပါသည်။ အကြီးစားကျန်းမာရေး အတွက်မူ (၆) မိုင်ဝေးသော ကွင်းကောက် တိုက်နယ်ဆေးရုံတွင် အဓိကထား၍ သွားရောက်ပြသပါသည်။နွေကာလများတွင် ရေပြတ်လပ်လေ့ ရှိပါသည်။ ယင်လုံအိမ်သာအား ရွာလုံးကျွတ် ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသော်လည်း အိမ်ထောင်စု၏ (၅) ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာ စနစ်ကျသော ယင်လုံအိမ်သာများ ဖြစ်ကြပြီး ကျန်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ တာရှည်ခံသော အိမ်သာများ မဟုတ်ကြပဲ နှစ်စဉ် ပြန်လည် ဆောက်လုပ်နေရပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် စာတတ်မြောက်မှု ရာခိုင်နှုန်းမှာ (၉၉) ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။ ရွာသာကုန်းကျေးရွာ အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းသား (၈၃) ဦး ရှိပါသည်။ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင် (၁၀) ဦး၊ ကျောင်းသားမိဘများ အားလုံးပါဝင်သော မိဘဆရာအသင်း သည် စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြသောကြောင့် မူလတန်း အဆင့် ပညာရေးအတွက် အခက်အခဲများမရှိ လုပ်ဆောင်နေနိုင်ပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအဖြစ်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း (လယ်လုပ်ငန်း၊ ယာလုပ်ငန်း) တွင် လုပ်ကိုင်ကြသူမှာ (၅၄) အိမ်ထောင်စု ရှိပြီး စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု၏ (၃၅) ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများမှာ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကျပန်းလုပ်ငန်းများနှင့်သော်လည်းကောင်း တွဲဖက် မွေးမြူကြ သည်။ ပညာရေးဝန်ထမ်း (၃) ဦးရှိပြီး ကုန်စုံဆိုင်ငယ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (လက်ဖက် ရည်ဆိုင်၊ ဆံသဆိုင်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ပွဲစား၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး စသည့်) တွင် လုပ်ကိုင်နေ ကြသူ အိမ်ထောင်စုမှာ (၁၆) အိမ်ရှိ၍ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု၏ (၁၀) ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။ လက်သမားလုပ်ငန်းဖြင့် အိမ်ထောင်စု (၃) စု အသက်မွေးနေကြပြီး ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု (၄၃) ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကျပန်းလုပ်သားများဖြစ်၍ ကျန်သော အိမ်ထောင်စု၏ (၈) ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကျောက်မိုင်း များတွင် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ကြ ပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ(၃၇၁)ဦးရှိ၍ (၁၇၇) ဦးနှင့်မ (၁၉၄) ဦးရှိသောကြောင့် အမျိုးသမီး လုပ်သားအင်အားမှာ အနည်းငယ်သာပိုပါသည်။ ပျိုးနှုတ်သူ အမျိုးသားများအတွက် တစ်နေ့ဝင်ငွေ(၃၀၀၀) ကျပ်ရရှိ၍ ကောက်စိုက်သမများသည် တစ်နေ့ ပျမ်းမျှ (၂၅၀၀)ကျပ် ရရှိကြပါသည်။ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေးအဆင့်အလိုက်တွင် အမျိုးသမီးဦးရေမှာ ပိုမို များပြားပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမို ကောင်းမွန်စေရန် များစွာ အထောက်အကူ ပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ပုလဲရတနာ လူငယ်အဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေး ကိစ္စရပ်များကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ နှင့်အတူ ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ဘာသာရေးအခမ်းအနားများ၊ လူမှုရေး အခမ်းအနားများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်/မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းကျောင်း သာယာစည်ပင်ရေး၊ ကျောင်း၏အထွေထွေ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် မိဘဆရာအသင်း၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ပညာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေး ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဂေါပကအဖွဲ့သည် လူမှုရေးနှင့်ဘာသာရေး ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ကြက်ခြေနီအဖွဲ့သည် ကျေးရွာလုံခြုံရေးအတွက် ဆော်ဩခြင်း၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းများကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖများ နှင့်အတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါသည်။

အဖွဲ့အချင်းချင်းကြား ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု ရှိပါသည်။ စာရင်းဇယားမှတ်တမ်းမှတ်ရာ ထားရှိမှုမှာလည်း အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် စာရေးတို့မှ စာရင်းဇယားများကိုထိန်းသိမ်းထားပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်သင်တန်းများ ပို့ချနိုင်ရန် အဆိုပြုကြပါသည်။ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤကော်မတီသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် အဓိက စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ စပါးနှင့် ပဲမျိုးစုံ ဖြစ်၍ စပါးမှာ ရေနက်ကွင်း များတွင်သာ စိုက်ပျိုးကြရပါသည်။မျိုးစပါးမှာ ဒေသမျိုးများသာဖြစ်သောကြောင့်

အထွက်နှုန်းနည်းပါးပါသည်။ဆောင်းသီးနှံအဖြစ် အများဆုံးအားထားစိုက်ပျိုးသော မတ်ပဲမှာလည်း ကြွက်ကျရောက်မှုနှင့် ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှုများကြောင့် အထွက်နှုန်းများစွာထိခိုက် သည့်အတွက် တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေကို လျော့နည်းစေပါသည်။

ထို့ကြောင့် မိမိတို့ကျေးရွာရှိ တောင်သူများ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု များနိုင်သည့် နည်းစနစ်များကို သော်လည်းကောင်း၊ ဈေးကွက်သို့ တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ တင်ပို့ ခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း စိုက်ပျိုးရေး ဗဟုသုတများ ပြည့်စုံကြွယ်ဝလာစေရန် အကူအညီပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်မည်ဆိုလျှင် တောင်သူမိသားစုများ၏ လူနေမှုဘဝပိုမိုချောင်လည် လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် ခိုင်းနွားများကိုသာ အသုံးပြုကြပြီး လက်တွန်းထွန်စက်များ၊ ခြွေလှေ့စက်များကို ပိုင်ဆိုင်သည့် တောင်သူမိသားစု အရေအတွက်မှာနည်းပါးပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေဆီလွှာများအတွင်းသို့ သဘာဝမြေသြဇာများ၊ အပင်အကြွင်းအကျန်များ ပြန်လည်ထည့်သွင်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်သည့် အလေ့အထများရှိသည့် အားလျော်စွာ စိုက်ပျိုးသီးနှံများနှင့် ကိုက်ညီသော ဘက်စုံ အာဟာရထည့်သွင်း နည်းစနစ်များ အတိုင်းကျင့်သုံး လာနိုင်မည်ဆိုလျှင် တောင်သူများ အကျိုးအမြတ် ပိုမိုဖြစ်ထွန်းလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ထို့အပြင် ချေးငွေများနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်ကဲ့သို့ ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များမှ ကာလရှည်ချေးငွေများကို သင့်တော်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ရရှိမည်ဆိုလျှင် တောင်သူများသည် စပါးကိုလှောင်ထားပြီး ဈေးနှုန်းအမြင့်ကို စောင့်ဆိုင်းရောင်းချနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ လုပ်ကိုင်ကြပြီး တိရစ္ဆာန်ရောဂါ ကျရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်သော ဗဟုသုတနှင့် နည်းပညာလိုက်နာမှု အားနည်းခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုများပါသည်။တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးကို အနီးကပ်ကူညီပေးနေပြီး၊ ကာကွယ် ဆေးထိုးသော အလေ့အထများ ရှိသော်လည်းလူတိုင်းမလိုက်နာကြပါ။ မွေးမြူရေးသမဝါယမ အဖွဲ့ဝင်ရန်ကမ်းလှမ်းထားသူများ ရှိသော်လည်း (၆) လကြာလျှင် ပြန်လည် ပေးဆပ်ရသောကြောင့် ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနှင့် အဆင်မပြေကြပါ။ ဝက်မွေးမြူရေးမှာ အနည်းဆုံး(၈) လခန့် မွေးမြူမှ သာ ရောင်းချပြီးငွေပေါ်နိုင်ပါသည်။ငါးမွေးမြူသူ တစ်ဦးရှိပြီး၊ ငါးကြင်းရွှေဝါ၊ ငါးမြစ်ချင်း (၁.၅) ဧကခန့်မွေးမြူထားပါသည်။ တောင်ယာတွင် တစ်ဖက်ပိတ် ဆည်ကန်ဖြင့် မွေးမြူပါသည်။ အခြား သူများအတွက်မှာ တိုးချဲ့မွေးမြူရန် မြေနေရာမရှိခြင်းနှင့် အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ခြင်းတို့က စိန်ခေါ်မှု ဖြစ်နေပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်ဘဲ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများမှာလက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ဆံသဆိုင်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ပွဲစား၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ လက်သမားလုပ်ငန်းနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းတို့ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုကြပါသည်။

စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်ရန် ပံ့ပိုးကူညီခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ ပေါ်ထွက်လာစေရန် နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီး မတည်ပေးခြင်း၊ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သင်တန်းများပေးခြင်း၊ နည်းပေး

လမ်းပြ၍ အစဉ်တစိုက် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ သင်တန်းများပေးခြင်း၊ အတိုးနှုန်းသက်သာသော ချေးငွေကဏ္ဍများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးနိုင်မည် ဆိုပါက ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရရှိပြီး လူနေမှုဘဝများ မြင့်မားလာနိုင်ပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက် မည်သည့်အဖွဲ့ မည်သည့်ဌာနမှ သင်တန်းပေးခြင်း ကြိုတင် စီမံပေးခြင်း မရှိပါ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန် အတွက် ရေဒီယို၊တီဗွီတို့မှ သိရှိရပါသည်။ ကွင်းကောက်မြို့တွင် ရဲစခန်းရှိပြီး လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ငွေချေးရန်အရင်းအမြစ်များမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမဦးစီးဌာန ချေးငွေတို့ ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်သမားများကိုသာ ထုတ်ချေးပြီး တစ်ဧကလျှင် (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံး ထုတ်ချေးငွေမှာ (၁,၀၀၀,၀၀၀) ကျပ် ဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၄၂) ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး လတိုး ဖြစ်သည်။ ထုတ်ချေးသည့် ကာလမှာ (၇) လ ဖြစ်သည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့် တစ်ဧကလျှင် (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် လုံလောက်ခြင်း မရှိချေ။ တစ်ဧက ကုန်ကျစရိတ်မှာ (၂၀၀,၀၀၀) ကျပ်ခန့် ကုန်ကျသည်။

မြို့နယ်သမဝါယမဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လျှင် ငွေထုတ်ချေးသည့်အစီအစဉ်များလည်း ရှိပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် (၅,၀၀၀)ကျပ်စုရသည်။စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုတည်းသာ ငွေထုတ်ချေးခွင့်ရရှိကြပါသေးသည်။ ငွေပမာဏမှာတစ်ဦးလျှင်ပထမအကြိမ်တွင် (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ်ထုတ်ချေးနိုင်ပါသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၁.၁၅) ကျပ် နှုန်းဖြစ်ပြီး လတိုးဖြစ်ပါသည်။ ချေးငွေ ကာလမှာ (၆) လ ဖြစ်ပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းရှိ၍ ကျောင်းသား၊ကျောင်းသူ (၅၇)ဦး တက်ရောက် ပညာသင်ကြားနေကြပါသည်။ အလယ်တန်း(၁၇)ဦး၊ အထက်တန်း (၆)ဦးနှင့်တက္ကသိုလ်တက်ရောက်သူ(၄)ဦး ရှိပါသည်။ ရွာသာကုန်းကျေးရွာ အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်း တွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး (၁) ဦး၊ လက်ထောက်ဆရာမ (၄) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၅) ဦး ရှိပါသည်။ ကျောင်းစောင့် တစ်ဦးထားရှိပါသည်။ တပည့်၊ ဆရာ အချိုးအားဖြင့် (၁၆) ဖြစ်ပါသည်။

(၂၀၁၀) ခုနှစ်က ဆောက်လုပ်ခဲ့သော အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်းဆောင်မှာ ပေ ၆၀ အရှည်၊ အနံ ပေ ၃၀ နှင့် အမြင့် ၁၅ ပေ ရှိသော တစ်ထပ်အုတ်ကျောင်းဖြစ်ပြီး အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှု ရှိပါသည်။ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများအတွက် သောက်သုံးရေကို ကျောင်းဝင်းအတွင်းရှိ ရေတုံကင်မှ ခပ်ယူသုံးစွဲပါသည်။ ကျောင်းတွင် အခန်းများ ခွဲထားခြင်းမရှိပဲ၊ ဟောခန်း

ပုံစံဖြင့် ထားရှိပါသည်။ (၂) ခန်းတွဲ အုတ်အိမ်သာတစ်လုံး၊ (၁) ခန်း ပျဉ်အိမ်သာ တစ်လုံး ကလည်း ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ အတွက် လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင်းတွင် စာရေး စာဖတ်ခုံ (၅) စုံ၊ ဗီုက်ဘုတ် (၅) ချပ်၊ ဗီဒို (၂) လုံး၊ စာကြည့်တိုက် အသေးစား ပြုလုပ်ရန်အတွက် စာအုပ်ဗီဒို (၂) လုံး၊ စာဖတ်စားပွဲ (၂) လုံး နှင့် ကုလားထိုင် (၁၀) လုံး လိုအပ်နေပါ သေးသည်။ ရှမ်းကွင်း အခြေခံပညာ တွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းကို အထက်တန်းကျောင်း (ခွဲ) အဖြစ် ရောက်ရှိနိုင်မည်ဆိုပါ က ကျေးရွာမှ အထက်တန်းတက်ရောက်နိုင်သူဦးရေ များပြားလာပြီး ဘွဲ့ရသူဦးရေ များပြားလာကာ ကျေးရွာ၏ ပညာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည် မျှော်လင့်ကြောင်း သုံးသပ်ဆွေးနွေးကြပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာအတွင်း ငှက်ဖျား၊ တုပ်ကွေး၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေး ရောဂါများ အဓိက ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပြီး ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းလည်း မရှိသေးပါ။ ထို့ကြောင့် မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနဖြင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ တွက် ချိတ်ဆက်တောင်းခံရန်နှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများ ရရှိရန် လိုအပ်နေပါသေးသည်။

အသေးစား ကျန်းမာရေး တစ်ခုခုဖြစ်ပွားပါက သုံးမိုင်ဝေးသော ကွမ်းအုံကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် အကြီးစားကျန်းမာရေး အတွက်မူ (၆) မိုင် ဝေးသော ကွင်းကောက်တိုက်နယ်ဆေးရုံတွင် အဓိကထား၍ သွားရောက်ပြသပါသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက်ကိုမူ ကွင်းကောက်မြို့နှင့် ဟင်္သာတမြို့ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ပြသကြပါသည်။ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ၏ ကျန်းမာရေးအသိများ တိုးတက်လာမည်ဟု သုံးသပ်ဆွေးနွေးကြပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် အုတ်ကာရံထားသော သောက်ရေတွင်း (၅) တွင်းသာ ရှိပါသည်။ လက်နှိပ်တုံကင် (၁၀) တွင်း ရှိသော်လည်း ကျေးရွာအတွက် သောက်သုံးရေမှာ နွေကာလ (၄) လတွင် ပြတ်လပ်မှု ရှိနေပါသည်။ လေးလက်မ စက်ရေတွင်းတစ်တွင်း တူးဖော်ထားပြီး အင်ဂျင်နှင့် ရေကန်များလည်း တည်ဆောက်ပြီး ဖြစ်သည်။ ရွာအတွင်းတွင် အုတ်ရေကန် (၃-၄) ကန် တည်ဆောက်ပြီး ရွာထိပ်စက်ရေတွင်းမှ ပိုက်လိုင်းဖြင့် သွယ်တန်း၍ ရေကန်များသို့ ရေပေးရန် အတွက် တစ်ရွာလုံးမှ သဘောတူ တိုင်ပင်ထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း ဆွေးနွေးကြပါသည်။ သို့သော်လည်း လေးလက်မ စက်ရေတွင်းမှ ရေအရည်အသွေးမှာ ကောင်းမွန်မှု နည်းသောကြောင့် ပေ (၁၀၀) ပတ်လည် မြေသားရေကန်တစ်ကန် တူးဖော်တည်ဆောက်နိုင်ပါက ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူနှင့် တိရိစ္ဆာန်များ အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်မည်ဟု သုံးသပ် ဆွေးနွေးပါသည်။

ယင်လုံအိမ်သာများအား ရွာလုံးကျွတ် ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသော်လည်း အိမ်ထောင်စု၏ (၅) ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာ စနစ်ကျသော ယင်လုံအိမ်သာများ ဖြစ်ကြပြီး ကျန်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ တာရှည်ခံသော အိမ်သာများ မဟုတ်ကြပဲ နှစ်စဉ် ပြန်လည် ဆောက်လုပ်နေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အလှူရှင်များရှိပါက ကောင်းမွန်စနစ်ကျသော ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် အကူအညီ တောင်းခံလိုပါကြောင်း သုံးသပ်ဆွေးနွေးကြပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ရွာသာကုန်းကျေးရွာရှိ လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ လူမှုရေးပွဲများ၊ ဘာသာရေးပွဲများတွင် အမြဲပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့ စံနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်ပေးရန် အဆိုပြုကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းမှာ (၆) မိုင်ခန့် ရှည်ပြီး ကွင်းကောက်-ချောင်းခွ-ဇီးကုန်း-ကွမ်းအုံ-ရှမ်းကွင်း-အုန်းပင်ချောင်-ငှက်ပျောတောစု-ရွာသာကုန်း ရွာစဉ်လမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ချောင်းကျောက်များခင်း၍ ပြုပြင်ထားပါသည်။ကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာ ချောင်းကျောက်များ ခင်းလမ်းဖြစ်နေပြီးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ အခက်အခဲ ပြဿနာ မရှိလှပါ။

အဓိက ဆက်သွယ်ရေးယာဉ်မှာ မော်တော်ဆိုင်ကယ် ဖြစ်ပါသည်။ စက်ဘီးကိုလည်းသုံးစွဲပါသည်။ ဆိုလာမီးအလင်းကို အိမ်ခြေ (၂၀) ကျော်သာလျှင် မိမိ အစီအစဉ်ဖြင့်သာ ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများသည် ဘက်ထရီမီး၊ ဖယောင်းတိုင်နှင့် မီးခွက်ကိုသာ သုံးစွဲနေရပါသည်။ ကွင်းကောက် မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့် (၆) မိုင်ခန့် ဝေးသောကြောင့် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးမှာ ကြန့်ကြာနိုင်သေးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် CDMA ဖုန်းလိုင်း အများဆုံး ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ Ooredoo, Telenor, MPT ဖုန်းလိုင်းများ ဆက်သွယ်ရေး မကောင်းလှပါ။ SKY Net TV လိုင်းကို ၂ အိမ် တပ်ဆင် အသုံးပြုပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာအတွင်း မိသားစုများကြား သာမန်သဘောထား မတိုက်ဆိုင်မှုများကြောင့် တင်းမာမှု အနည်း အကျဉ်းသာရှိပါသည်။ ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု မရှိပါ။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစု ပေါင်းမှာကျား (၁၇၇) ဦးနှင့်မ (၁၉၄) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၃၇၁)ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၇၀) % ရှိပါသည်။ လက်ရှိ အထက်တန်းပညာ တက်ရောက် သင်ကြားနေသူ (၆) ဦး၊ တက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသူ (၄) ဦး၊ တက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရ (၁၀) ဦး စသည်ဖြင့် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပညာတတ်ဦးရေ များပြားလာသောကြောင့်အနာဂတ်ကာလတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ ရှိနေပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာ၏အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ်လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်

စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင် ဖြစ်သည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် စပါးနှင့်မတ်ပဲကို အဓိက အားထား စိုက်ပျိုးကြပြီး စိုက်ပျိုးမြေ၊ ရာသီဥတုအရသင့်တော်ဖြစ်ထွန်းသည့်အတွက်စပါးနှင့် ပဲသီးလှည့် စိုက်ပျိုး နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုပုံစံအရ စိုက်ပျိုးမြေ မြေဆီလွှာအာဟာရမှာ လုံးဝကုန်းခမ်းသွားခြင်းမရှိပဲ အတန် အသင့် ပြန်လည်ပြည့်ဝလာသည်ဖြစ်ရာ သီးနှံအထွက်နှုန်းများ သိသိသာသာ ကျဆင်းသွားခြင်း မရှိ၍ သီးနှံဈေးကွက်၏ ဈေးနှုန်းများ မြင့်မားလာမည် ဆိုပါက စီးပွားဖွံ့ဖြိုးလာမည့် အလားအလာ ကောင်းများ ဖြစ်ပါသည်။

မွေးမြူရန် မြေနေရာ အခက်အခဲ မရှိခြင်း၊ အစားအစာများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဝက်ဈေးကွက်ကောင်းခြင်း၊ မွေးမြူရေးသုံးပစ္စည်း၊ ထွက်ကုန်များသယ်ယူရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေး ကောင်းမွန်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ဝက်မွေးမြူရေးသည် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ အတွက် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်နေပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု အားလုံးနီးပါးသည် ကျွဲ၊နွား၊ ဝက်နှင့် ကြက် တို့ကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူသည့် အလေ့အထများရှိခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် များစွာအကျိုးပြုသကဲ့သို့ မိသားစုဝင်ငွေကိုလည်း ပိုမို ရရှိစေပါသည်။ ၎င်းအပြင် ငါးမြစ် ချင်း အား စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနေသော အိမ်ထောင်စု(၁)စုရှိ၍ အခြားမွေးမြူလိုသော တောင်သူများအဖို့ နည်း ပညာ၊ ဈေးကွက်အား ချင့်ချိန်ကာ မွေးမြူနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများပါ ရရှိစေနိုင်ပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအဖြစ် တောတောင်အခြေခံ ထွက်ကုန်များ ရှာဖွေရောင်းချခြင်း၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် ကျပန်းလုပ်သား များအဖြစ်လည်းကောင်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြရာ ကုန်ကြမ်းအား တိုက်ရိုက် ရောင်းချခြင်း မပြုပဲ ကုန်ချောများ ပြုလုပ်ရောင်းချခြင်း၊ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်သော ကုန်ကြမ်း (ဖျံဥ၊မျှစ်) ပစ္စည်းများ ပေါများစွာ ထွက်ရှိ နေခြင်းကလည်း ကုန်ချောထုတ်လုပ်ငန်းများ၊ ဝါးအခြေခံ လက်မှုပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်း စသည်ဖြင့် အိမ်တွင်း အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင် ပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ပျိုးသည့် တောင်သူများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုး ရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေနှင့် သမဝါ ယမအသင်းအဖွဲ့များအတွက် ထုတ်ချေးငွေစသည်ဖြင့် အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းချေးငွေများရှိ၍ စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက်များစွာ အထောက်အကူ ဖြစ်စေ ပါသည်။

ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ၊ ရွာချင်းဆက်လမ်းများနှင့် တံတားသည် ရာသီမရွေး သွားလာနိုင် သဖြင့် ရွာသူရွာသားများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးကိစ္စများအတွက် ချိန်ခါမရွေး သွား လာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းကြောင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရာတွင် လမ်း/တံတားများ အတွက် ငွေကြေးများကို သုံးစွဲစရာ မရှိ၍ အခြားသောကဏ္ဍများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် လူငယ်အသင်းအဖွဲ့အနေ ဖြင့် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါ ဝင်မှု ရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စ လုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုး မကင်းကြသူများနှင့် နှစ်ရှည်လများ အတူတကွ နေထိုင်လာကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့များ ရှိသော် လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင် ချက်များတွင် အားနည်းမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များ နှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ် သည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် တောင်သူ (၂၃) ဦးမှ စိုက်ပျိုး ထားသော စပါး (၁၀၄) ဧကအတွက် ချေးငွေရရှိရန် တင်ပြရသော ပုံစံ(၇) မရှိသောကြောင့် စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတွင် စိုက်စရိတ်နှင့် သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ထည့်သွင်းနိုင်ခြင်းမရှိ၍ အကျိုးအမြတ် နည်းပါးကြရသည်။ သို့သော် လည်း ၎င်းတောင်သူများ စိုက်ပျိုးနေသော မြေဧရိယာသည် အစိုးရမှ သတ်မှတ်ထားသော သစ်တော ကြိုးဝိုင်းအတွင်း ကျရောက်နေသဖြင့် ခွင့်ပြုပုံစံရရှိရန် ခက်ခဲနေအုံးမည်ဖြစ်ပါသည်။ထို့အပြင် စပါးနှင့်ပဲမျိုးစုံစိုက်ခင်းများတွင်လည်း ကြွက်ကဲ့သို့သော ပိုးမွှားများ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကျရောက် လေ့ ရှိသောကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းများကို ကျဆင်းစေ၍ မိသားစုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း များကို ဆိုးဝါးစွာ ထိခိုက်စေပါသည်။

မွေးမြူရေး ဈေးကွက် သဘောတရားများနှင့် ချိတ်ဆက်မှု ကွင်းဆက်များအား နားလည်မှု မရှိခြင်းကြောင့် ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးကဏ္ဍ၌ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မွေးမြူ လာကြရန် မဝံ့မရဲ ဖြစ်နေ ကြပါသည်။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစု များမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အ လမ်းအတွက် နီးစပ်ရာ ကျေးရွာများ၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ် များရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမ ဝါယမအသင်းအဖွဲ့များမှ ချေးငွေများကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကာလတိုချေးငွေများဖြစ်ခြင်းနှင့် အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ အတွက် လုပ်ငန်းပေါ်မူတည်၍ ထုတ်ချေးမည့် ချေးငွေအမျိုးအစားများ မရှိခြင်းကလည်း အသက်

မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေမည့် အလားအလာကို အဟာန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။

ကျေးရွာ၏ဓလေ့မှာ ဘွဲ့ရပြီးသူနှင့် လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင် တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှု ရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန်နေကြရသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များအား အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အရည်အသွေးများမြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ လက်တွဲခေါ်ယူ လုပ်ကိုင်စေခြင်း စသည့် နည်းလမ်းများ ရှိသော်လည်း လူငယ်အများစုသည် အခြားဒေသများသို့ သွားရောက် လုပ်ကိုင်သူများခြင်းကြောင့် အခက်အခဲများ ရှိနေမည် ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ရွာသာကုန်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါလူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့်အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့်ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကောင်အထည်ဖော်ရမည့်နည်းဗျူဟာများကိုဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီးကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ရိုးရှင်းစွာ ချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) ရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်ကုန်တိုးမြှင့် ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မွေးမြူရေးများတိုးတက် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်စေရမည်။

(၂) လူငယ်များအား ပညာတတ်မြောက်မှု ပိုမိုတိုးတက်စေခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များ ကျွမ်းကျင်မှုရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး စီးပွား ရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြင့်လာရမည်။

(၃) ရွာလူထုသည် ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကိုကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်း အားဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာရှိ မိရိုးဖလာ စိုက်ပျိုးနည်းများကိုသာ အသုံးပြုနေသော တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်အတွက် အထွက်နှုန်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းပြီး ဈေးကွက်အတွင်း လူကြိုက်များသောစပါးမျိုးများ၊ ပဲမျိုးများကိုသာ ဦးစားပေး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းပညာများ၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းလမ်းများအတွက် လိုအပ်ချက်များကို မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

(၂) လယ်သမားငယ်များနှင့် ကျပန်းမိသားစုများအား မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဖြင့် အပိုဝင်ငွေ ရရှိစေရန် မြို့နယ်မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန၏အကူအညီဖြင့် တိရစ္ဆာန်ရောဂါ ကာကွယ်ရေး အစီအမံ များ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ကျေးလက်မွေးမြူရေးလုပ်သားများ မွေးထုတ်ပေးခြင်း၊ စနစ်ကျသော ခေတ်မီ သော မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ ဖြန့်ဝေခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၃) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များ၏ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရန်အတွက် ဒေသ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ သင်တန်းများအတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ပေးရန်၊ ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မည့် အကျိုးတူအုပ်စုဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအ ကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ဒေသထွက်ကုန်များဈေးနှုန်းပိုမိုရရှိရန် ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်သော နည်းပညာများရရှိရန်နှင့် ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု ရရှိရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၄) ကျေးရွာအတွင်းတွင် လယ်သမားများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေ ရရှိရန် ပုံစံ (၇) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးရွာတွင်း အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်များနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေပါမည်။

(၅) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များ စာတတ်မြောက်မှု တိုးတက်လာစေရေးအတွက် မိဘ၊ ဆရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အနာဂတ်တွင်လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာ စေပါမည်။

(၆) ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ရန် ဝေးကွာသည့် အတွက် ဆိုလာမီးလင်းရေးအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာနနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင် ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

ရွာသာကုန်းကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများ ရရှိမှုကလည်း အဓိက ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် စပါးသီးနှံ (ကာလတို ချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် အခြားသီးနှံစိုက်ပျိုးသူ တောင်သူများအတွက် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် ကာလရှည်ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သောချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို လျော့ချပြီး ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့်ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

ရွာသာကုန်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများ သိရှိမှု အားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များ ရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသော နည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သောဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြပေးနိုင်မည့် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက်ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သောကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ဈေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်စွာ တိုးတက်လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုကိုမြင့်မားလာခြင်း၊ တစ်ဖက်နိုင်ငံများတွင်ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းစသည်ဖြင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြု နိုင်ပေမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်

မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက် အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၄င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကိုသိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classification သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) **ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)**

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက် တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) **ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)**

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖေါ်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- သာမန် အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ-လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ -ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊
- လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင် ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသူ /သား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ် ပေးကြပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အ ထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်းနှင့် ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ					
အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်မှု	၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များ တိုးတက်ရေး	၅၂	၉	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း	• ကျေးလက်/ ဦးစီး
စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ					
သွင်းအားစု နှင့် နည်းပညာ သင်တန်း	၂။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်ရေး	၇၈	၅	• စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန် • လိုအပ်သော နည်းပညာများအတွက် သင်တန်းများ ပြုလုပ်ခြင်း • ကျေးရွာမြေယာစီမံ ခန့်ခွဲမှုကော်မတီမှမြို့နယ် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ပုံစံ (၇) ရရှိရန် စဉ်ဆက်မပြတ်လုပ်ဆောင်ခြင်း • ဈေးကွက်နှင့် သတင်း ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း	•
အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ					
သင်တန်း၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း	၃။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရေး	၇၀	၆	• ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ သင်တန်းများစီစဉ်ပေးရေး • ဒေသနှင့်သင့်လျော်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးရေး (အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်၊ စက်ပြင်၊ဆိုင်ကယ်ပြင်) • အသေးစားကုန်ထုတ်လုပ်သူများအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး • ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး	• ကျေးလက်/ ဦးစီး

ဘဏ္ဍာ နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း					
ချေးငွေ လက်လှမ်း မီရေး	၄။ထိရောက်သော ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီရေး	၈၀	၄	• ချေးငွေရရှိရန်ချေးငွေဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း	•
ပညာရေး					
ကလေး ပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးရေး	၅။ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏ အဆောက်အအုံများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေး	၉၀	၁	• မူလတန်းကျောင်း တံခါး၊ ပြတင်းနှင့် ပရိဘောဂများ ပြုလုပ်ရေး • ပညာရေးဝန်ထမ်းအိမ်ယာ ဆောက်လုပ်ပေးရေး • ကျောင်းဆရာ/မ အင်အား ဖြည့်တင်းရေး • မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန်	•
ကျန်းမာရေး					
ကျန်းမာရေး တိုးတက်လာစေရေး	၆။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု တိုးတက်ရေး	၈၄	၃	• ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • ကျေးလက် ဆေးပေးခန်းအတွက် တင်ပြခြင်း • ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်ရေး • ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများစီစဉ်ခြင်း	•
ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး					
ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	၇။သောက်သုံးရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး အတွက် ဆောင်ရွက်ရေး	၈၅	၂	• ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုအားလုံးယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်သုံးစွဲရေး • မြေသားရေကန် တစ်ကန် တည်ဆောက်ခြင်း	• ကျေးလက်/ ဦးစီး
လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲရေး					
လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး	၈။ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက်လုပ်ငန်းအကောင် အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ရေရှည်လည်ပတ်ရေး	၆၀	၈	• ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော် မတီဖွဲ့စည်းရန်။ • ကျေးလက်/ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	•
လူငယ်/ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အားကစား					
လူငယ်များ စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်လာစေရေး	၉။ လူငယ်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး	၆၈	၇	• စွမ်းရည်မြှင့်သင်တန်းများပေး နိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ရေး • ကျေးရွာ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများတွင် လူငယ်များအား နေရာပေး ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး • လူငယ်များအတွက် စီးပွားအခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးရေး	•

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁	ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏အဆောက်အဦများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေး	၁	✔				
၂	သောက်သုံးရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရေး။	၂	✔				
၃	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု တိုးတက်ရေး	၃	✔				
၄	ထိရောက်သော ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု များအား လက်လှမ်းမီရေး	၄	✔				
၅	စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းမှ အကျိုးအမြတ်ပိုမိုရရှိလာရေး	၅	✔	✔	✔		
၆	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များပြားလာစေရေး	၆	✔	✔			
၇	လူငယ်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး	၇	✔				
၈	ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ရေရှည် လည်ပတ်ရေး	၈	✔				
၉	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး	၉	✔				

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံ အဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များ အပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလ အတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအသုံးစုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လုပ်သားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏ အဆောက်အဦများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေး					
၂	သောက်သုံးရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရေး။					
၃	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုတိုးတက်ရေး					
၄	ထိရောက်သော ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီရေး					
၅	စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းမှ အကျိုးအမြတ် ပိုမိုရရှိလာရေး					

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၆	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရေး					
၇	လူငယ်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက်					
၈	လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့်ရေရှည်လည်ပတ်ရေး					
၉	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး					

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့ကကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသောသတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာန ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ရွာသာကုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့ အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) **လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)**

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) **ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)**

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထား ချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီးသက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ

သို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ရေးဆွဲရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

၁။ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း ၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရ ခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၄	၄	၈	၂%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၁၁	၁၆	၂၇	၅%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၂၄	၂၈	၅၂	၁၀%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၁၄	၁၄	၂၈	၅%	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၁၇၇	၁၉၄	၃၇၁	၇၀%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၁၉	၂၄	၄၃	၈%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၂၄၉**	**၂၈၀**	**၅၂၉**	**၁၀၀%**	
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု = ၁၅၆			**၃.၃၉ ဦး / အိမ်ထောင်စု**		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် - အိမ်ထောင်စု	အဓိက အလုပ်အကိုင် - %	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	***စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅၄	၃၄.၆၁	၀	လယ် / ယာ - ၅၄
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၂	***တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆	၃.၈၅	၁၂၅	နွား၊ ကျွဲ၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ စသည်ဖြင့် တပိုင်တနိုင် မွေးမြူကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၃	***ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၄	*သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆	၃.၈၅	၀	ကျောက်မိုင်း တူးခြင်း - ၆
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၆၄	၀	ဆန်စက် - ၁
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၆	*လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၇	*ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၁.၉၂	၀	လက်သမားဆရာ - ၃
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၈	*ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၉	*ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၁.၉၂	၀	ကျားဆံညှပ် - ၁၊ အပ်ချုပ်ဆိုင် - ၂
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၀	*လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၁	၇.၀၅	၀	ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး - ၅၊ ကုန်စုံဆိုင် - ၆

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၁	***ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၂	***ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၆၄	၀	ဆိုင်ကယ်တက်စီ - ၁
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၃	***ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၄	***အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၅	***ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၆	***ပညာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၇	***ကျန်းမာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၃	၁.၉၂	၀	ကျောင်းဆရာမ - ၃

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၈	***လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၉	***အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၆၈	၄၃.၅၉	၆	ကောက်စိုက်၊ကောက်ရိတ်၊ပျိုးနှုတ်၊ပဲရိတ်၊ ပဲဆွတ်၊ဝါးခုတ်၊မျှစ်ချိုးစသည်လုပ်ကိုင်သူ - ၆၈၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ -၆
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၂၀	***ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
	စုစုပေါင်း	**၁၅၆**	**၁၀၀**	**၁၃၁**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၄၈၇	ကောင်း	မရ	မိုးကောင်းသောက်လယ်
ယာမြေ				
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
ရွှေ့ပြောင်း တောင်ယာ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ				

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
ပလပ်မြေ				
သစ်တောမြေ	ရှိ			
အခြား(ရာဘာ)				
စုစုပေါင်း	**၄၈၇**			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေအားလုံးမှာ လယ်မြေများသာ ဖြစ်ပါသည်။ လယ်မြေဧက (၄၈၇) ရှိပြီး လယ်မြေအားလုံးမှာ မိုးကောင်းသောက် လယ်မြေများသာ ဖြစ်ပါသည်။ မိုးစပါးအပြီးတွင် ၎င်းလယ်မြေများတွင် ဆောင်းသီးနှံများ ဖြစ်သော ပဲတီစိမ်း၊ မတ်ပဲ၊ မြေပဲ၊ ပဲလွန်းဖြူ နှင့် ဘိုကိတ်တို့ကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ ရေအရင်းအမြစ် မရှိခြင်းကြောင့် နွေစပါးကို စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိပါ။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	
အခြား	များ	လွယ်ကူပါသည်။
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	သင့်	ခက်ခဲပါသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ) ရဲယို၊ ခွေးသေးပန်း	များ	လွယ်ကူပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
၁၅၆ အိမ်ထောင်စု	**(၁၇)စု၊ (၁၁%)**	**(၂၁)စု၊ (၁၃%)**	**(၄၄)စု၊ (၂၈%)**	**(၇၄)စု၊ (၄၈%)**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ် (၁၀) ဧက အထက်	လယ် (၆-၁၀) ဧကကြား	လယ်(၆) ဧက အောက်	မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	ပျဉ်ခင်း၊ပျဉ်ကာ၊ သွပ်မိုး	ပျဉ်ခင်း၊ထရံကာ၊ သွပ်မိုး	ပျဉ်ခင်း၊ထရံကာ၊ ဓနိမိုး	ဝါးတိုင်၊ဝါးခင်း၊ဓနိမိုး၊

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
၁၅၆ အိမ်ထောင်စု	**(၁၇)စု၊ (၁၁%)**	**(၂၁)စု၊ (၁၃%)**	**(၄၄)စု၊ (၂၈%)**	**(၇၄)စု၊ (၄၈%)**
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊နွား၊ခြေလှေ့စက်	နွား၊ခြေလှေ့စက် (အနည်းစုရှိ)	နွား	မရှိ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ဆိုင်ကယ်၊တီဗွီ၊ ဆိုလာ	ဆိုင်ကယ်၊ တီဗွီ၊ ဆိုလာ	စက်ဘီး၊တီဗွီ	ကျပန်းလုပ်သား
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း၊တနစ်ဝင်ငွေ အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	မြင့်	အလယ်အလတ်	အနည်းငယ်	မရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၆၀	၅၁	လုပ်အားကြွေးယူခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူခြင်း၊ ဈေးကြွေးယူခြင်း
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၂၄	၂၀	လုပ်အားကြွေးယူခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူခြင်း၊ ဈေးကြွေးယူခြင်း
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	၃၄	၂၉	စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေထုတ်ချေးခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှချေးယူခြင်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဝမ်းစာဖူလုံမှု စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ် နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၀	၀	၀
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှု မရှိ	၀	၀	၀
		အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၁၁		

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
အိမ်ထောင်စု မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၄	
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွား ရောက် နေထိုင် လုပ်ကိုင်နေသူ		၁၂	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

အိမ်ထောင်စု (၆၀) ခန့်မှာ တောတက်ခြင်း၊ တောင်ယာမြေပဲစိုက်ခင်းနှင့် လယ်လုပ်ငန်း ခွင်များတွင် ကျပန်းလုပ်ကိုင်ကြခြင်း၊ လမ်းခင်းကျောက်မိုင်းလုပ်သားအဖြစ် အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေရခြင်းများဖြင့် ပင်ပန်းကြီးစွာဘဝကို ရုန်းကန်နေကြရပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့်	စပါးတစ်သီးသာစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း၊ (၁၂) ရာသီ ဝင်ငွေရ အလုပ်အကိုင် နည်းပါးခြင်း။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ...)	နိမ့်	တရားဝင်တောင်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု နည်းပြီး နွေရာသီ စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်မှု နည်းသည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	ကျေးရွာပိုင် မြေဧရိယာများ အမြင့်ပိုင်းဖြစ်ပါသည်။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	မိုးကောင်းသော ဒေသဖြစ်ပါသည်။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ပင်လယ်နှင့်ဝေးပြီးတောင်ကုန်းတောင်တန်းများကာရံထားပါသည်။
၆	ငလျင်	နိမ့်	ငလျင်ကြောမရှိပါ။
၇	မီးဘေး	နိမ့်	၁၉၉၂ ခုနှစ်မှာတစ်ကြိမ်လောင်ခဲ့ဖူးပြီး (၁၁) အိမ် ကုန်ခဲ့ပါသည်။
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ	နိမ့်	ပင်လယ်ဝေးဒေသဖြစ်သည်။
၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	သဘာဝအတိုင်းပျက်စီးမှု နည်းပါးစေသည်။
၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	တောင်မြန်အောင်တိုးချဲ့သစ်တော ကြိုးဝိုင်းမြေရှိပြီး၊ သဘာဝတောများ ပြုန်းတီးသွားသည်။
၁၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	အနည်းငယ်ရှိသည်။
၁၂	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	အနည်းငယ်ရှိသည်။
၁၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	မရှိ
၁၄	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်း	နိမ့်	မရှိ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
	ခံရသူများ(IDP)		
၁၅	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	မရှိ
၁၆	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	လတ်	အင်္ဂပူမြို့နှင့်(၂၅)မိုင်အကွာအဝေးတွင် တည်ရှိခြင်း
၁၇	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	တောတက်ပြီးသစ်ခုတ်ခြင်းနှင့် လမ်းခင်း ကျောက်မိုင်းလုပ်သား လုပ်ကိုင်ခြင်း။
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့်	အရေးကြုံလာပါက အခြားအိမ် ထောင်စု များကဲ့သို့ ပြင်ပတွင် ထွက်၍ အလုပ်လုပ် ကိုင်ရန် မလွယ်ကူပါ။
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	တောင်ယာအနည်းငယ်တွင်မြေပဲစိုက်ခြင်း။ အရေးကြုံလာပါက အခြား အိမ်ထောင်စုများကဲ့သို့ နေထိုင် ရပ်တည်ရန် မလွယ်ကူခြင်း။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက် နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသ	နိမ့်	မရှိ။
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	နိမ့်	မရှိ။
၆	မတော်မမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေ ရာ (Prone to accident)	နိမ့်	မရှိ။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံ ရသူများ (IDP)	နိမ့်	မရှိ။
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	မရှိ။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	တစ်ဦးရှိသည်။ တောင်ကြား တစ်ဖက် ပိတ်ဆည်ဖြစ်သည်။
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	အရေးကြုံလာပါက အခြားအိမ်ထောင်စုများကဲ့သို့ နေထိုင် ရပ်တည်ရန် မလွယ်ကူခြင်း။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ။	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ	မရှိ။	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	မရှိ။	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မရှိ။	

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မရှိ။	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူမ ျား	မရှိ။	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်း သူများ	မရှိ။	
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မရှိ။	
၁၉	ကားသမား	မရှိ။	
၂၀	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများသည် အခြားမိသားစုများ၏ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများတွင်သာ အများအားဖြင့် မှီခိုအားထားရသည်ဖြစ်ရာ ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခု ခု နှင့် ကြုံတွေ့ရပါက ပြန်လည်ထူထောင်ရန် ခက်ခဲပါသည်။

ထို့ပြင် မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ်နှင့် အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ (လမ်းခင်းကျောက် မိုင်းလုပ်သား) များမှာ ပိုမိုထိခိုက်လွယ်ပြီး ပြန်လည်ထူထောင်ရန် ခက်ခဲနိုင်ပါသည်။

၂။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ကျား	မ	ပေါင်း	လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
၁	ပုလဲရတနာ လူငယ်အဖွဲ့	၂	၁၂	၂၀	၃၂	ဖွံ့ဖြိုးရေး	၄	၆
၂	ကျောင်းအကျိုး တော်ဆောင်/မိ ဘဆရာအသင်း	၂	၁၈	၇	၂၅	ပညာရေး	၄	၆
၃	ရပ်မိ၊ ရပ်ဖ အဖွဲ့	၂	၇	၀	၇	သာရေး နာရေး	၄	၆
၄	ဂေါပက အဖွဲ့	၃	၄	၀	၄	ဘာသာရေး	၄	၆
၅	ကြက်ခြေနီအဖွဲ့	၂	၇	၀	၇	ဖွံ့ဖြိုးရေး	၄	၇

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့ (အားနည်း)

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁			
၂			
၃			
၄			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ
(ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၀၂	၆၅%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက် (၁ ဟက်တာထိ)	၄	၃%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ (၂ ဟက်တာထိ)	၂၇	၁၇%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား (၅ ဟက်တာထိ)	၂၀	၁၃%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက် (၅ ဟက်တာ နှင့် အထက်)	၃	၂%	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၁၅၆**	**၁၀၀ %**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လယ်မြေဧက ပိုင်ဆိုင်သော တောင်သူလယ်သမား အိမ်ထောင်စုသည် စုစုပေါင်း၏ (၃၅%) ခန့်ရှိ၍ စပါးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုအပိုင်းတွင် ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာလုံလောက်မှု အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲသားကျပန်း မိသားစုများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် နေ့စားလုပ်သားများအဖြစ် ဝင် ရောက် လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများကို ရရှိစေပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်			
၂	ရေလွှဲဆည်			
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း			
၄	ဆည်မြောင်း			
၅	အဝီစိတွင်း			
၆	လက်ငင် ရေတွင်း			
၇	စိမ့်စမ်းရေ			
၈	ချောင်းရေ		၄၈၇	မိုးရာသီ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

စိုက်ပျိုးသီးနှံများအတွက် ရေရနိုင်သည့် ရေအရင်းအမြစ်မှာ လှည်းကူးချောင်း (နန်ကသူ တောင်ချောင်း) သာ ဖြစ်ပြီး မိုးရာသီအတွင်းသာ အသုံးပြုနိုင်ပြီး ဆောင်းရာသီ နှင့် နွေရာသီတို့တွင် သုံးရေ ခပ်ရန်သာ အသုံးပြုနိုင် ပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ	သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ				
စပါး (မိုး)	၄၈၇	တင်း	၃၅	၇၅	၅၅	ဇွန်-ဇူလိုင်	မြင့်	နည်း	
မတ်ပဲ	၄၀၀	တင်း	၆	၁၂	၉	နိုဝင်ဘာ	မြင့်	လတ်	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

စပါးနှင့် ပဲမျိုးစုံကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ရွာနှင့်နီးသော လယ်မြေများ မြေဆီ သြဇာကောင်းမွန်ပြီး ရွာ၏အနောက်ဘက် လယ်မြေများ မြေဆီသြဇာ အသင့်အတင့်သာ ရှိပါသည်။

မိုးစပါးတွင် အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်မှာ ရိုးနီ၊ ခြံဇရာနှင့် ဘေးကြားစပါးမျိုးများ ဖြစ်ကြပါသည်။ မျိုးစပါး ရွေးချယ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ တောင်သူများအဖို့ ရှေးမိရိုးဖလာနည်းများအတိုင်း ကျင့်သုံးနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့ကျေးရွာပိုင်လယ်မြေများသည်ရေနက်ကွင်းများဖြစ်၍ အထွက်နှုန်း နှင့် ပေါက်ဈေးကောင်းမွန်သော အထွက်ကောင်းမျိုးများ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ဒေသနှင့် သင့်တော်သော စပါးမျိုးအသစ်များကို ရွေးချယ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ခြံဇရာစပါးမျိုးသည် ပြီးခဲ့သော နှစ်စပါးထွက်ချိန်၌ (၄၂၀,၀၀၀) ကျပ်၊ ဘေးကြားစပါးမှာ (၄၀၀,၀၀၀) ကျပ် နှင့် ရိုးနီမှာ (၃၈၀,၀၀၀) ကျပ် စသည့် ဈေးနှုန်းများ ရရှိခဲ့ပါသည်။

ပဲမျိုးစုံ စိုက်ပျိုးခြင်းကို မိုးစပါးအပြီး အဆိုပါ စပါးစိုက်မြေများတွင် ဧကအားလုံးနီးပါး ပြန်လည် စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ မြေပဲ၊ ပဲလွန်းဖြူ နှင့် ဘိုကိတ်တို့ စိုက်ပျိုးကြ ပါသည်။ မတ်ပဲကို ဧက (၄၀၀) အထိ အများဆုံး စိုက်ပျိုးကြပြီး ကျန်မြေ အနည်းငယ်တွင် ပဲတီစိမ်း၊ မြေပဲ၊ ပဲလွန်းဖြူ နှင့် ဘိုကိတ်ပဲ များကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

မတ်ပဲ အထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကလျှင် အမြင့်ဆုံး (၁၂) တင်းခန့်သာ ထွက်ရှိသည့်အတွက် နည်းပါးသည်ဟုဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ကျေးရွာရှိ ပဲစိုက်တောင်သူများ အကျိုးဖြစ် ထွန်းမှု များနိုင်သည့် နည်းစနစ်များကို သော်လည်းကောင်း၊ ပဲဈေးကွက်သို့ တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန် များ တင်ပို့ ခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း စိုက်ပျိုးရေး ဗဟုသုတများ ပြည့်စုံကြွယ်ဝလာစေရန် အကူအညီပေး နိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်မည်ဆိုလျှင် တောင်သူမိသားစုများ၏ လူနေမှုဘဝ ပိုမိုချောင်လည် လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

စပါး နှင့် ပဲအပြင် အခြားဟင်းသီးဟင်းရွက်များကိုလည်း စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးနိုင်မည့် အခြေအနေများကို ချဲ့ထွင်စဉ်းစား၍ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးလာပါက မိသားစုများ၏ဝင်ငွေနှင့် အာဟာရပြည့်စုံမှုများ တိုးတက်ကောင်းမွန် လာပါမည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	၁		
ရိတ်သိမ်းစက်	၁		
လက်တွန်းထွန်စက်	၆		
ခြွေလှေ့စက်	၃		
ရေစုပ်စက်	၄		
ခြေနင်းရေတင်စက်	၁		
မျိုးစေ့ချစက်	၁		
မြက်ရိတ်စက်	၂		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် ခိုင်းနွားများကိုသာ အသုံးပြုကြပြီး လက်တွန်းထွန်စက်များ၊ ခြွေလှေ့စက် များကို ပိုင်ဆိုင်သည့် တောင်သူမိသားစု အရေအတွက်မှာ နည်းပါးပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု ၊မြေဆီ၊သြဇာ)	ရှိ	စပါးတစ်သီး၊ပဲတစ်သီး စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်နိုင် ပါသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	မရှိ	ဆောင်းနှင့်နွေရာသီများတွင်သောက်သုံးရေအတွက်ပင် ခက်ခဲသည့်ကျေးရွာဖြစ်သည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ သြဂဲနစ်	ရှိ	နွားချေးမြေသြဇာကို လယ်မြေများထဲသို့ ထည့်သွင်းခြင်း၊ ပဲမှော်နှင့်ကောက်ရိုးဆွေးများ ထည့်သွင်းခြင်း စသည့် စနစ်များကို ကျင့်သုံးနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။
သြဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	တောင်သူများ မည်သို့ အသုံးချရမည်ကို မသိရှိ၍ အလှမ်းဝေးနေဆဲဖြစ်ပါသည်။
ဈေးငွေရရှိမှု	ရှိ	မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ယူရရှိ နေသော် လည်း ဧကသတ်မှတ်ချက် ၊ ထုတ်ချေးငွေပမာဏ၊နှင့် ချေးငွေကာလတို့အပေါ် ပြင်ဆင်လျှင် ပိုမို အကျိုးရှိ ပါမည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	မရှိ	စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများမှဓါတ်မြေသြဇာ၊ မျိုးစေ့စသည် တို့အတွက် လာရောက် ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မရှိ	

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	မရှိ	
အခြား(၁)		
အခြား(၂)		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

တောင်သူများသည် မြေဆီလွှာများအတွင်းသို့ နွားချေးမြေဩဇာများနှင့် ပဲမျိုးစုံ စိုက်ပျိုးခြင်းမှ ရရှိလာသော အပင်ကြွင်းကျန်များဖြစ်သည့် ပဲမှော်များ ပြန်လည် ထည့်သွင်းခြင်းစသည့် အလေ့အထ ကောင်းများကို မိမိတို့ လယ်မြေများ၏ မြေဆီလွှာအာဟာရကြွယ်ဝမှု အဆင့်အတန်း အလိုက်ထည့်သွင်းကြပါသည်။ ၎င်းမြေဆွေးမြေဩဇာများ ထည့်သွင်းသည့် အလေ့အထ ကောင်းမွန်မှုများကြောင့် ဓာတ်မြေဩဇာ ထည့်သွင်းမှု အားနည်းသော်လည်း မြေဆီဩဇာ ကောင်းမွန်သည့်အတွက် စပါး အထွက်နှုန်းမှာ သင့်တင့်ပြီး သဘာဝပတ် ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုကို သက်သာစေ ပါသည်။

ဓာတ်မြေဩဇာအား မှီခိုအားထားမှု အလွန်နည်းပါးသည့် လယ်မြေများဖြစ်ရာ တောင်သူများ အထွက်နှုန်း တက်လာစေရန် စပါးမျိုးနှင့် ဘက်စုံအာဟာရ ထည့်သွင်းသည့်စနစ်ကို လက်ရှိကျင့်သုံးနေသော သဘာဝမြေဩဇာ (နွားချေး၊ ပဲမှော်) ထည့်သွင်းခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်ခဲ့မည်ဆိုလျှင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို မထိခိုက်စေသော အကျိုးများရမည့်အပြင် အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းနိုင်မည့် အလားအလာကောင်းများ ရှိနေသည်ကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ချက်များအရ သိရှိရပါသည်။

လယ်တစ်ဧက စိုက်ပျိုးရန်အတွက် မိမိတို့ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမှုပုံစံများအရ အများဆုံး တစ်သိန်းခန့် သာ ကုန်ကျသည့် အတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ ငွေထုတ်ချေးမှု ပမာဏသည် များစွာအထောက်အကူ ဖြစ်စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရာ သီးအမှီ ချေးငွေများ ရရှိရန် မိမိတို့ လယ်သမားများမှ ယခင်ထုတ်ချေးထားသော ချေးငွေများကို သတ်မှတ် ချိန်အတွင်း ကြေလည်အောင် ဆပ်နိုင်ပါက အချိန်မှီ ရရှိလာမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ထို့အပြင် ချေးငွေများနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်ကဲ့သို့ ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များမှ ကာလရှည်ချေးငွေများကို သင့်တော်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ရရှိမည်ဆိုလျှင် တောင်သူများသည် စပါးကို လှောင်ထားပြီး ဈေးနှုန်းအမြင့်ကို စောင့်ဆိုင်း ရောင်းချနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	မရှိ	
ငွေကြေး အရင်းအနှီး လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များထံတွင် အတိုးနှုန်းကြီးစွာဖြင့်ချေးရခြင်း။

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	ငွေကို အတိုးဖြင့် ချေးယူပြီး သွင်းအားစုများကို ဝယ်ယူထည့်သွင်းနေရခြင်း၊ ကုမ္ပဏီများမှ အတိုးဖြင့် ဝယ်ယူရခြင်း။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	ကောက်စိုက်သမ ရှားပါးခြင်း။
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	မရှိ	
မိုးရေမလုံလောက်မှု	မရှိ	
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အချိန်မှီ အသုံးပြု နိုင်မှု	ရှိ	သွင်းအားစုများကို လက်ငင်း ဝယ်ယူ၍ ရရှိပြီး ဝယ်ယူရန် မတတ်နိုင်သူများအတွက် (၅)ကျပ် အတိုးနှုန်းဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်ခြင်း။
ဖျက်ပိုး နှင့် ရောဂါ	မရှိ	
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းပါသည်။
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	
အစိုးရ မူဝါဒ နှင့် အစီအစဉ်	မရှိ	
အခြား(၁)		
အခြား(၂)		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

တောင်သူလယ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် အရင်းအနှီးကို မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်မှသာ ချေးယူရရှိနိုင်ပါသည်။ အစိုးရဘဏ်မှချေးငွေမှာ ချေးငွေကာလတို တောင်းခြင်း၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းနှုန်း သတ်မှတ်ထားခြင်း၊ အများဆုံး (၁၀) ဧကအတွက် (၁၀) သိန်းအထိသာ ထုတ်ချေးပေးနိုင်ခြင်းကြောင့် စပါးထွက်ရှိချိန်တွင် စပါးဈေးနှုန်း နိမ့်ကျနေသော်လည်း တောင်သူ လယ်သမားများမှာ မိမိတို့စပါးကို ထုတ်ရောင်းရသဖြင့် ရရှိမည့် အကျိုးအမြတ်များ များစွာဆုံးရှုံး ရပါသည်။

တောင်သူလယ်သမားများသည် စိုက်ပျိုးစရိတ်များ ပေးချေရန်နှင့် သွင်းအားစုများကို ဝယ်ယူရန်အတွက် ပြင်ပလုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ငွေချေးယူကြရပါသည်။ စပါးတစ်ရာလျှင် (၁၅၀,၀၀၀) ကျပ် နှုန်းဖြင့်သာ ထုတ်ပေးပြီး စပါးထွက်ရှိချိန်တွင် ပေါက်ဈေးဖြင့် ပြန်လည် ဈေးသင့်ယူပါသည်။

တောင်သူလယ်သမားများသည် ဘဏ်စာအုပ်ဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေထုတ်ယူ ခွင့် ရခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော် ဘဏ်မှ ချေးငွေထုတ်ယူရန်အတွက် အထောက်အထားအဖြစ် ပုံစံ (၇) လိုအပ်မှုကို သတ်မှတ်လိုက်သောအခါတွင် သစ်တောကြိုးဝိုင်းအတွင်းရှိ တောင်သူ (၂၃) ဦး (စိုက် ဧက - ၁၄၀) မှာ ပုံစံ (၇) မရရှိသဖြင့် ချေးငွေ ထုတ်ယူခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်သည်မှာ (၂) နှစ်ခန့် ရှိပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာမြေယာစီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီမှမြို့နယ်ရှိသက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန/အဖွဲ့အစည်းများသို့ တင်ပြခြင်းများ ရှိခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ကြိုးဝိုင်းအတွင်း လယ်လုပ်ကိုင်နိုင်သောမြေများကို လုပ်ပိုင်

ခွင့် ပုံစံ (၇) ရရှိရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ မူဝါဒတစ်ခု သတ်မှတ်ပေးမှသာ မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ အမြန်ဆုံး ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟု သိရှိရပါသည်။

အဓိက စိုက်ပျိုးသော မတ်ပဲတွင် အထွက်နှုန်းနည်းခြင်းမှာ ကြွက်ကျရောက်ခြင်းနှင့် ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ စပါးခင်းများတွင် လောင်မီးပိုးများကျရောက်လေ့ရှိခြင်းတို့ ကြောင့်ဖြစ်သည်။

စပါး နှင့် ပဲမျိုးစုံကို ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရောင်းချခြင်းမရှိပဲ မိမိတို့ကျေးရွာများသို့ လာရောက် ဝယ်ယူသည့် ကုန်သည်ပွဲစားများတွင်သာ ရောင်းချခြင်း၊ ချေးငွေရယူထားသည့် လုပ်ငန်းရှင်များထံသို့ ရောင်းချခြင်း စသည့် နည်းလမ်းများသာ ရှိပါသည်။ အရည်အသွေး မြှင့်မားသော ထုတ်ကုန်များကို ဦးတည်၍ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ အရည်အသွေးအပေါ် တန်ဘိုးဖြတ်သည့် ဈေးနှုန်းများ ပေးနိုင်သည့် လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ရောင်းဝယ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုလျှင် တောင်သူများသည် များစွာ အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းလာမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁)မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေး နှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၈၆	၃၁ဂ ကောင်
မြင်း	၁	၁ ကောင်
ကျွဲ	၅	၂၁ ကောင်
မြည်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၅၃	၆၂ ကောင်
ကြက်	၁၂၅	၁၁ဂ၈ ကောင်
ဘဲ	၁	၂ဂ ကောင်
အခြား		
ရေလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၁	ငါးကြင်းရွှေဝါ၊ ငါးမြစ်ချင်း (၁.၅) ဧကခန့် မွေးမြူထား ပါသည်။
ပုဇွန်ကန်	မရှိ	
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	မရှိ	
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	မရှိ	
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	မရှိ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂ဂ၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်သာလုပ်ကိုင်ကြပြီး တိရစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်မှုနှင့်ပက်သက်သောဗဟုသုတနှင့် နည်းပညာ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ လက်လှမ်းမီ ကြပါသည်။ နွား၊ ကျွဲ၊ ဝက်၊ ဒေသကြက်၊ ဘဲ တို့ကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူကြပါသည်။ မွေးမြူရေးကို အဓိကထားသော မိသားစု (၇၅)စု ရှိပါသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	ဆိတ်၊ နွားစားကျက် ကျယ်ပြန့်စွာရှိခြင်း
ရေရရှိမှု	ဘဲမှလွဲ၍ အခြားတိရစ္ဆာန်များအတွက်(၁၂) ရာသီ ရေအလွယ်တကူရရှိနိုင်ခြင်း
တိရစ္ဆာန်မျိုး	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် လက်လှမ်းမီသည်။ (ဝက်)
ဈေးငွေ	ကွင်းကောက်မြို့နှင့်နီးသောကြောင့် ကာလရှည်ချေးငွေ ရရှိနိုင်ရန်အတွက် အဆက် အသွယ် လက်လှမ်းမီနိုင်သည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ဒေသထွက်အစာစိမ်းများ လွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်သည်။ ကွင်းကောက်မြို့နှင့် နီးသော ကြောင့် မွေးမြူရေးသွင်းစုများ အတွက် အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မွေး/ကုဦးစီးဌာန၏ အကူအညီဖြင့် တိရိစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးနှင့် နည်းပညာများ အတွက် အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီနိုင်သည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ဟသ်ာတ၊ ကွင်းကောက်၊ ငသိုင်းချောင်း၊ ကျောင်းကုန်း စသော ဒေသများမှ ကျေးရွာ အရောက် ကားကြီးကားငယ်အသွယ်သွယ်ဖြင့် လက်ကားလာရောက် ဝယ်ယူကြပါသည်။ (ဝက်)
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	အိမ်ခြံဝင်းများ အတော်အသင့် ကျယ်ဝန်းသဖြင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မှ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးအတွက် အဆင်ပြေပါသည်။
အခြား(၁)	
အခြား(၂)	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးအတွက် ရွာသူရွာသားများမှ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူခြင်း အတွက် စိတ်အားထက်သန်မှုများရှိပြီး ချေးငွေနှင့် မွေးမြူရေးနည်းပညာသာ ရရှိနိုင်ပါက တိရိစ္ဆာန် အမယ်စုံ မွေးမြူလာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အရင်းအနှီးအတွက် အတိုးနှုန်းသက်သာစွာ ရရှိပါက ကာလရှည် ချေးငှားပြီး မွေးမြူရေးကဏ္ဍကို တိုးချဲ့လိုပါသည်။ဝက်ပေါက်တစ်ကောင် (၅၀,၀၀၀ ကျပ်)ရှိပြီး၊ ကာလရှည်ချေးငွေ ရရှိပါက တပိုင်တနိုင်မှ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူလိုသူ (၅) ဦး ရှိပါသည်။ ဝက်သားဈေးကွက်မှာ ကျယ်ပြန့်ပါသည်။ ဈေးကောင်းပြီး ဟသ်ာတ၊ ကွင်းကောက်၊ ငသိုင်းချောင်း၊ ကျောင်းကုန်း စသောဒေသများမှ ကျေးရွာအရောက် ကားကြီးကားငယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် အိမ်တိုင် ရာရောက်လက်ကားဝယ်ယူကြပါသည်။ ဝက်ခြံ၊ ကြက်ခြံ၊ ဘဲခြံများဆောက်လုပ်ရန် ကျေးရွာနယ် နမိတ်အတွင်း ဝါး၊ တောသစ် စသော အခြေခံပစ္စည်းများ လွယ်ကူစွာရရှိနိုင် ပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	ငွေ (၁၀၀) ကျပ် လျှင် (၁၀) ရာခိုင်နှုန်းတိုး ပေး၍ ချေးရခြင်း၊ အပေါင်ပစ္စည်းမရှိပါက ချေးငှားရန် ခက်ခဲခြင်း၊ သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေးသော ကာလရှည် ချေးငွေစနစ်မရှိခြင်း။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက်တွင် အဖြစ်များပါသည်။ တိရစ္ဆာန် ကျန်းမာရေး အသိပညာနည်းပါးခြင်း နှင့် ကာကွယ်ဆေး အချိန်မှီစွာ မထိုးနှံခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	မြို့များနှင့်နီးသော်လည်း မဆက်သွယ်ဖူးကြပါ။ အတွေ့အကြုံမရှိသေးပါ။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မွေး/ကုဦးစီးဌာနတွင် ဝန်ထမ်းအင်အား နည်းပါးသောကြောင့် လုံလောက်သော ဝန်ဆောင်မှု မပေးနိုင်ခြင်း။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	မရှိပါ။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ	မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ ရှိသော်လည်း မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ ပညာပေးအစီအစဉ်များ ရယူရန်လိုအပ်ပါသည်။
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင် လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ။
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ။
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	မရှိပါ။
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ။
အခြား	မရှိပါ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ရွာသာကုန်း ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်သာ လုပ်ကိုင်ကြပြီး တိရစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်သော ဗဟုသုတနှင့် နည်းပညာလိုက်နာမှု အားနည်းခြင်းကြောင့်ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုများပါသည်။ တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးကို အနီးကပ်ကူညီပေးနေပြီး၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးသော အလေ့အထများ ရှိသော်လည်းလူတိုင်းမလိုက်နာကြပါ။ မွေးမြူရေးသမဝါ ယမ အဖွဲ့ဝင်ရန်ကမ်းလှမ်းထားသူများ ရှိသော်လည်း (၆) လကြာလျှင် ပြန်လည် ပေးဆပ်ရသောကြောင့် ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနှင့် အဆင်မပြေကြပါ။ ဝက်မွေးမြူရေးမှာ အနည်းဆုံး(၈) လခန့် မွေးမြူမှသာ ရောင်းချပြီးငွေပေါ်နိုင်ပါသည်။ငါးမွေးမြူသူ တစ်ဦးရှိပြီး၊ ငါးကြင်းရွှေဝါ၊ ငါးမြစ်ချင်း (၁.၅) ဧကခန့် မွေးမြူ ထားပါသည်။ တောင်ယာတွင် တစ်ဖက်ပိတ် ဆည်ကန်ဖြင့် မွေးမြူပါသည်။ အခြားသူများ အတွက်မှာ တိုးချဲ့မွေးမြူရန် မြေနေရာ မရှိခြင်းနှင့် အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ခြင်းတို့က စိန်ခေါ်မှု ဖြစ်နေပါသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	၆			နိမ့် (ကျောက်မိုင်း တူးခြင်း - ၆)
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၁			မြင့် (ဆန်စက် - ၁)
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	၃			နိမ့် (လက်သမားဆရာ - ၃)
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ)	၃			နိမ့် (ကျားဆံညှပ် - ၁၊ အပ်ချုပ်ဆိုင် - ၂)
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၁၁			နိမ့် - လတ် (ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး - ၅၊ ကုန်စုံဆိုင် - ၆)
၈	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၁			လတ် (ဆိုင်ကယ်တက်စီ - ၁)
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး		၃		လတ် (ကျောင်းဆရာမ - ၃)
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်		၇၄		နိမ့် (ကောက်စိုက်၊ ကောက်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်း များမှအပ)				ရိတ်၊ ပျိုးနုတ်၊ပဲရိတ်၊ ပဲ ဆွတ်၊ ဝါးခုတ်၊မျှစ်ချိုးစသည်လုပ်ကိုင်သူ - ၆၈၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ -၆)
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူ များ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၂၅	၇၇	၀	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အနေဖြင့် အစိုးရဝန်ထမ်း၊ ဆံညှပ်၊ စက်ချုပ်၊ ကုန်စုံဆိုင်၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ လက်သမား၊ ဆန်စက်၊ ဆိုင်ကယ်တက်စီ၊ မုန့်လုပ်ရောင်းခြင်း၊ ကောက်စိုက်၊ ကောက်ရိတ်၊ ပျိုးနုတ်၊ ပဲရိတ်၊ ပဲဆွတ်၊ မျှစ်ချိုး၊ ဖျံ့ဥတူး၊ ဝါးခုတ် စသည့် လုပ်ငန်းများကို အဓိကထား လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည်။ ကျပန်းလုပ်သားများအနေဖြင့် **တန့်နိုးပြ**တောင်ပေါ်သို့ သွားရောက်၍ မျှစ်ချိုး၊ ဖျံ့ဥတူး၊ ဝါးခုတ် စသည် တို့ကို လုပ်ကိုင်ကြသူများလည်း ရှိပါသည်။ တစ်ဦးလျှင် ပျမ်းမျှ (၁,၅၀၀ - ၃,၀၀၀) ကျပ် အထိ တစ်ရက်ဝင်ငွေအဖြစ် ရရှိကြ ပါသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	**ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ**
ကျေးရွာတွင်းနှင့် အနီးအနားရွာများတွင် ကုန်ချော ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်သော ဒေသထွက်ကုန်များ ရှိခြင်း(စပါး၊ပဲ မှ မုန့်ဆန်းမရွေး၊မြေပဲယိုနှမ်းယို)	ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်သည့် နည်းပညာများ မသိရှိခြင်း (လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ ဝင်ရောက်မှု မရှိ ခြင်း)
အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ ဦးရေများပြားခြင်း (ကျေးရွာ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်း)	ဈေးငွေရရှိနိုင်မည့် အရင်းအမြစ်များနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်း
ဝင်ငွေရရှိသည့် နည်းပညာများကို သင်ယူရန် စိတ်ပါဝင်စားခြင်း	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာများမရှိခြင်း
ကွင်းကောက်မြို့နှင့် (၆ မိုင်ခွဲသာ) ကွာဝေးခြင်း၊ အင်္ဂပူ မြို့နှင့် (၂၅) မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးခြင်း	Ready Made များကို အသုံးပြုမှု များပြားသဖြင့် ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရန် ခက်ခဲခြင်း
စုစည်းလုပ်ကိုင်တတ်သည့် အလေ့အကျင့်များ ရှိခြင်း နှင့် ဦးဆောင်သူကောင်းများ ရှိခြင်း	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ကျပန်းလုပ်သားများအနေဖြင့် များသောအားဖြင့် မိရိုးဖလာ တောင်ယာလုပ်ငန်းတွင်သာ အချိန် ကုန်ဆုံး ကြသည်။ သို့ရာတွင် အလုပ်အကိုင်ရှားပါသည့် တပေါင်း၊ တန်ခူး၊ ကဆုန် နှင့် တော်သလင်း ကဲ့သို့သောလများတွင် လုပ်အားခ ကြိုတင်ပေးဖြင့်ယူ၍ စားသောက်ကြရသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် လုပ်ငန်းရာသီချိန်တွင် လယ်တစ်ဧကအတွက် ကောက်ရိတ်ခမှာ (၂၄,၀၀၀) ကျပ် ဖြစ်သော်လည်း လုပ်အားခကြိုပေးယူပါက (၁၈,၀၀၀) ကျပ်သာ ရရှိကြသည်။ လယ်တစ်ဧက အတွက် (၆,၀၀၀) ကျပ်ခန့် နစ်နာကြရသည်။

ဝင်ငွေရစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသည့် လုပ်ငန်းမှာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်ရန် အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ နည်းပညာမရှိခြင်း တို့ကြောင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းကို တွင်ကျယ်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း မရှိချေ။

ကျေးရွာတွင်းလူငယ်များ နှင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူများ အများအပြားပင် ရှိသော်လည်း ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်မှု မရှိခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာမရှိခြင်း၊ ဈေးကွက်ကို လက်လှမ်းမီမှု မရှိခြင်း၊ နည်းလမ်းပြသမည့် ဦးဆောင်သူ (သို့) အဖွဲ့ မရှိခြင်းတို့ကြောင့် လုပ်အားခ ကြိုယူကြရ ခြင်း၊ စုငွေ စုဆောင်းနိုင်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် အကြွေးသံသရာတွင် နစ်မြုပ်နေကြ ရသည်။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုရသော် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူနိုင်ရန် ပံ့ပိုးကူညီခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ ပေါ်ထွက် လာစေရန် နည်းပညာ နှင့် အရင်းအနှီး မတည်ပေးခြင်း၊ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ ပေးခြင်း၊ နည်းပေးလမ်းပြ၍ အစဉ်တစိုက် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ သင်တန်းများပေးခြင်း၊ အတိုးနှုန်းသက်သာသော ချေးငွေကဏ္ဍများနှင့် ချိတ်ဆက် ပေးနိုင်မည် ဆိုပါက ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရရှိပြီး လူနေမှုဘဝများ မြင့်မားလာနိုင်ပါသည်။

(၂.၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ကွင်းကောက် (၆.၅ မိုင်)	ဟသ်ာတ(၃၂ မိုင်)
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်း နှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်၊ ကား	ဆိုင်ကယ်၊ ကား
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	အားလုံးရနိုင်(ဈေးအနည်း ငယ်မြင့်)	အားလုံးရနိုင်(ဈေးနှုန်းချိုသာ၊ ရွေးချယ် စရာများ)
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ဈေးအဆောင်(၂ ဆောင်)၊ ဆိုင်ခန်း(၃၂၉ ခန်း)၊ ကောင်းမွန်	မိုင်နာဈေး(ကောင်းမွန်)၊ဘူတာစေ ျးေ၊ငွေဝင်းဈေး၊ဘုားဘုရားဈေး၊ တိုက်ကျောင်းဈေး၊ညောင်ပင်ဈေး၊

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာမှ ဒေသထွက်ကုန်များ (အထူးသဖြင့် စပါး နှင့် ပဲမျိုးစုံ (မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ မြေပဲ၊ နတ်တောင်ပြ၊ ဗိုလ်ကိတ်၊ ပဲငပိ) အစရှိသည်တို့ကို များသောအားဖြင့် ကျေးရွာတွင်း ပင်ရောင်းချကြသည်။ တောင်သူကြီးများသာလျှင် ယင်းတို့၏ ပဲမျိုးစုံကို ဟသ်ာတသို့ တင်ပို့ ရောင်းချပြီး အပြန်တွင် ကုန်ပစ္စည်းများ ပြန်လည်ဝယ်ယူကြပါသည်။ ဟသ်ာတဈေးနှုန်းနှင့် ကျေးရွာ တွင်း ဈေး ကွာဟမှု မများလှပေ။ ဥပမာအားဖြင့် - ဟသ်ာတ ဒိုင်ကြီး များတွင် နှမ်းတစ်တင်းလျှင် (၅၀,၀၀၀) ကျပ် ဈေးပေါက်လျှင် ကျေးရွာတွင်း (၄၉,၀၀၀) ကျပ် ရရှိကြသည်။ ချောင်းဂွ၊ ကျွန်း တောအစရှိသည့် ကျေးရွာများတွင်လည်း ဟသ်ာတမြို့မှ လက်ခွဲဒိုင်များရှိသဖြင့် သွားရောက် ရောင်းချ ကြသည်များလည်းရှိသည်။ သို့ရာတွင် စပါးကိုမူ ကျေးရွာအတွင်းတွင်သာ ရောင်းချကြ သည်။ ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းဝယ်ရာတွင် တင်းတောင်း၊ ကတ္တား (နှစ်မျိုး လုံးအသုံးပြု) တို့ကို အသုံးပြု ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်းသို့ လာရောက်ဝယ်ယူသူအများစုမှာ ကွင်းကောက်၊ မြို့ကွင်း၊ ဓမ္မိမြို့တို့မှ လာရောက် ဝယ်ယူကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒေသတွင်းတွင်ပင် ဒေသထွက်ကုန်များကို လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်နိုင်ပြီး ဈေးနှိမ်ခံရခြင်း၊ သယ်ယူစရိတ် မြင့်မားလွန်းခြင်း၊ ဈေးကွက်ကို လက်လှမ်း မမှီခြင်း အစရှိသည့် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများ မရှိဘဲ အဆင်ပြေစွာ ရောင်းဝယ်မှုများ လုပ် ဆောင်လျက် ရှိပါသည်။

(၂.၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေ ရရန် အခက်အခဲ များ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်)	ချေးငွေ	၇လ	၀.၄၂ ကျပ် (လတိုး)	ချလံစာရွက်	သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအ တိုင်း
အစိုးရဘဏ်(သ မဝါ ယမ)	စုငွေ၊ချေးငွေ	၆လ	၁.၁၅ ရာခိုင်နှုန်း (လတိုး)	အိမ်ထောင်စု စာရင်း(မိတ္တူ)၊ မှတ်ပုံတင် (မိတ္တူ)	သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအ တိုင်း
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေ စု/ငွေချေး အစီအစဉ်					
ငွေချေးပေးသူ	ချေးငွေ	ကန့်သတ် ချက်မရှိ	(၃-၅)ရာ ခိုင်နှုန်း/	မလိုအပ်ပါ	ယုံကြည်သူမှသာချေး

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေ ရရန် အခက်အခဲ များ
		(နှစ်ဦး သဘောတူညီ သည့်အ တိုင်း)	လတိုး		
အပေါင်ဆိုင် မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေ မျိုးများ					

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် လယ်သမားများအတွက် မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေနှင့် သမဝါယမချေးငွေ (လယ်သမားများသာ)ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပါသည်။

မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်သမားများကိုသာထုတ်ချေးပြီး တစ်ဧကလျှင် (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ်နှုန်းထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံးထုတ်ချေးငွေမှာ (၁,၀၀၀,၀၀၀)ကျပ်ဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၄၂)ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး လတိုးဖြစ်သည်။ ထုတ်ချေးသည့်ကာလမှာ(၇)လဖြစ်သည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့်တစ်ဧကလျှင်(၁၀၀,၀၀၀)ကျပ် နှုန်းဖြင့်လုံလောက်ခြင်းမရှိချေ။ တစ်ဧကကုန်ကျစရိတ်မှာ(၂၀၀,၀၀၀)ကျပ်ခန့်ကုန်ကျသည်။ထို့အပြင်စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေကိုပြန်လည်ပေးဆပ်ရန်အချိန်ကျလာပါကစိတ်ကြိုက်ဈေးနှုန်းမရရှိဘဲရောင်းချရခြင်း၊အခြားမှငွေတို့ဖြင့်ယူ၍ရောင်းချရခြင်းတို့စသည့်အခက်အခဲများရှိနေပါသည်။လယ်သမားများအနေဖြင့်လုံလောက်သောချေးငွေပမာဏအား နှစ်ရှည်ထုတ်ချေးမည်ဆိုပါက ပိုမိုအကျိုးရှိစွာအသုံးချနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

ပုံစံ (၇) မရရှိထားသော လယ်သမားဦးရေ (၁၅) ဦးမှာ အမှန်တကယ်ပင် လယ်ယာလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင် နေကြသူများဖြစ်သည်။ တောင်-မြန်အောင် တိုးချဲ့သစ်တောကြိုးဝိုင်းတွင်း ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေ ကြခြင်းဖြစ်ပြီး လယ်မြေအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုပေးရန် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန အသီးသီးသို့လည်း တင်ပြထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပုံစံ (၇) မရရှိခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေ ထုတ်ချေးခွင့် မရရှိ ကြသဖြင့် အရင်းအနှီး ထည့်ဝင်ရန် အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရပါသည်။

မြို့နယ်သမဝါယမဦးစီးဌာနမှ ငွေထုတ်ချေးသည့်အစီအစဉ်များလည်းရှိပါသည်။ ထိုအဖွဲ့၏ပုံစံမှာ အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်မှသာ ထုတ်ချေးနိုင်သည်။အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် (၅,၀၀၀)ကျပ်စုရသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုတည်းသာ ငွေထုတ်ချေးခွင့် ရရှိကြပါသေးသည်။ ငွေပမာဏမှာ တစ်ဦးလျှင်ပထမ အကြိမ် တွင်(၁၀၀,၀၀၀)ကျပ်ထုတ်ချေးနိုင်ပါသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၁.၁၅) ကျပ် နှုန်းဖြစ်ပြီး လတိုးဖြစ်ပါ သည်။ ချေးငွေ ကာလမှာ (၆) လ ဖြစ် ပါသည်။

(၂.၅) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၅.၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	နိမ့်	မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု ကောင်းနေဆဲဖြစ်ပါသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	သဘာဝတောများလွန်စွာ ပြုန်းတီးသွားပြီး ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ ပေါများစွာ ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	နိမ့်	(၄-၅) နှစ် တစ်ကြိမ်ခန့်သာလျှင် ဆိုးဝါးစွာ ကျရောက်မှု ရှိတတ်သည်။ များသောအားဖြင့် ထိန်းချုပ်၍ရသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	လတ်	နွေရာသီ အနည်းငယ် ရှားသော်လည်း ကျန်ရာသီများ ပေါများပါသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်	ယခင်ထက်စာလျှင် နည်းပါးသွားပြီဖြစ်ပါသည်။
အခြားတိရိစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	ကျွဲ၊ နွား တိရစ္ဆာန်များ ပေါများပါသေးသည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	အိမ်သုံး အမှိုက်များကို မီးရှို့ခြင်း၊ သစ်ပင်ရင်း စသည့် အလေ့အထများ ရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေများတွင် မြေဆီသြဇာ ကြွယ်ဝမှု ကောင်းမွန်နေသော်လည်း သဘာဝမြေဆွေးများ၊ မြေသြဇာများကို စိုက်ခင်းများသို့ ပြန်လည်ဖြည့်တင်းခြင်း အလေ့အထများ နည်းပါးလာပြီး ဓာတုမြေသြဇာသုံးစွဲမှု တဖြည်းဖြည်း မြင့်မားလာသည့်အတွက် နောင်တစ်ချိန်တွင် မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အန္တရာယ် ရှိပါသည်။ ကုန်းတွင်းပိုင်းကျေးရွာ ဖြစ်သောကြောင့် ငါးမျိုးများရှားပါးပါသည်။ ငါးမွေးမြူသူ တစ်ဦးသာရှိပြီး ငါးကြင်းရွှေဝါ၊ ငါးမြစ်ချင်းသာ ရရှိနိုင်ပါသည်။ လူနေထူထပ်လာမှုကြောင့် သဘာဝသယံဇာတဖြစ်သည့် တောင်တန်းများနှင့် အနည်းငယ်မျှသော သစ်တောများတွင် မှီခိုမှု များပြားလာခြင်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည့် မြေဧရိယာ အများအပြား မရှိခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးသည့် အလေ့အထ အားနည်းခြင်း တို့ကြောင့်စားနပ်ရိက္ခာ ရှားပါးမှုများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

(၂.၅.၂) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/ လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	နည်း	ကျေးရွာပိုင်မြေဧရိယာများ အမြင့်ပိုင်း ဖြစ်ပါသည်။	ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ဆော် သြော်ခြင်း စသည့် အလေ့အကျင့်များ ရှိသည်။
မီးဘေး	နည်း	တစ်ကြိမ်ကြုံတွေ့ဖူးပါသည်။ နေအိမ် (၁၁) အိမ် ဆုံးရှုံးဖူးသည်။	ရွာသူရွာသားများဝိုင်းဝန်းကာကွယ်ကြ ပါသည်။
မုန်တိုင်း	နည်း	တောင်တန်းများကာရန်ထားပြီးပင်လယ်နှင့်ဝေးသော ဒေသ ဖြစ်သည်။	
ငလျှင်	နည်း	မြေငလျှင်ကြော မရှိပါ။	
မိုးခေါင်ခြင်း	နည်း	မိုးများသော ဒေသဖြစ်သည်။	
အအေးလှိုင်း	နည်း		
ပဋိပက္ခ	မရှိ		
တိရစ္ဆာန်ရောဂါ ဖြစ်ပွါးမှု	နည်း	တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအကျိုးတော်ဆောင် ရှိ သည်။	တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အလေ့အထများ ရှိသည်။
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	နည်း		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၆) ပညာရေး

(၂.၆.၁) ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာတတ်မြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့် အထက်၊ လူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၅	၅	၁၀	၂.၂၆%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၉၃	၁၀၈	၂၀၁	၄၅.၄၇%
မူလတန်းမပြီးဆုံးမီ ကျောင်းထွက်သူဦးရေ	-	-	-	- %
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၉	၂၅	၅၄	၁၂.၂၂%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၈	၁၃	၂၁	၄.၇၅%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၃	၆	၁၀	၂.၂၆%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၃	၄	၇	၁.၅၈%
၉ နှစ် အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၂၁၀**	**၂၃၂**	**၄၄၂**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် စာတတ်မြောက်မှုမှာ (၉၇.၇) ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။ အသက် (၈၀) ကျော်ပြီး စာရေးစာဖတ် မတတ်သော ရှေးလူကြီး (၁၀) ဦးရှိပါသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် ကျေးရွာ၌ အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်း ရှိနေသည့်အပြင် မူလတန်းအဆင့် အခမဲ့ပညာ သင်ကြားရေးစနစ်ကြောင့် ကျောင်းမနေနိုင်သော ကျောင်းသားဦးရေ မရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

(၂.၆.၂) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၂၆	၃၁	၅၇	၅၇/၅၂ = ၁၁၀%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၈	၉	၁၇	၁၇/၂၈= ၆၁%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၁	၅	၆	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၀	၄	၄	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လက်ရှိမူလတန်းတက်ရောက်နေသူဦးရေမှာ မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ် (၅-၉) နှစ် အရေအတွက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် (၁၀) ရာခိုင်နှုန်း ပိုနေခြင်းမှာ မူလတန်း တက်ရောက်နေသူ အချို့မှာ (၉) နှစ်ထက် အသက်ကြီးနေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မူလတန်းအဆင့် အောင်မြင်သူများမှာ (၃.၂) ကီလိုမီတာ ကွာဝေးသော ရှမ်းကွင်း အခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်းတွင် သွားရောက် ပညာသင်ကြားကြ ပါသည်။ အလယ်တန်းအဆင့် (ကျား - ၈ + မ - ၉) = ၁၇ ဦးသည် စက်ဘီးဖြင့် သွားရောက် ပညာသင်ကြားပါသည်။ အထက်တန်းအဆင့်တွင် (ကျား - ၁ + မ - ၅) = ၆ ဦးမှာ ကွင်းကောက် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းတွင် သွားရောက် ပညာသင်ကြား ကြပါသည်။ ဟင်္သာတ တက္ကသိုလ်တွင် တက်ရောက်နေသူများမှာ မ (၄) ဦး ရှိပါသည်။

(၂.၆.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အလယ်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ကျေးရွာတွင်း	၂ မိုင် (၃.၂ ကီလိုမီတာ)
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ရွာမှနေ၍ လမ်းလျှောက်ကျောင်းတက်ရ	ရွာမှနေ၍ စက်ဘီးဖြင့် ကျောင်းတက်ရ
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၆၀—x၃၀— x ၁၅—	
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံ၊ ကွန်ကရစ်ခင်း	
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုမရှိ စာရေးခုံ (ထိုင်+ရေး) - ၅ စုံ	

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း		
	စာကြည့်တိုက် အသေးစား အတွက် ဗီဒို၊ စားပွဲ၊ ထိုင်ခုံများ					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့် ကျေးရွာခန့်		၅	၅			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂၀၁၀) ခုနှစ်က ဆောက်လုပ်ခဲ့သော အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်းဆောင်မှာ ပေ ၆၀ အရှည်၊ အနံ ပေ ၃၀ နှင့် အမြင့် ၁၅ ပေ ရှိသော တစ်ထပ် အုတ်ကျောင်း ဖြစ်ပြီး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်မှုရှိပါသည်။ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ အတွက် သောက်သုံးရေကို ကျောင်းဝင်း အတွင်းရှိ ရေတုံကင်မှ ခပ်ယူ သုံးစွဲပါသည်။ ကျောင်း တွင် အခန်းများ ခွဲထားခြင်း မရှိပဲ၊ ဟောခန်း ပုံစံဖြင့် ထားရှိ ပါသည်။ (၂) ခန်းတွဲ အုတ်အိမ်သာတစ်လုံး၊ (၁) ခန်း ပျဉ်အိမ်သာ တစ်လုံး ကလည်း ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ အတွက် လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင်းတွင် စာရေး စာဖတ်ခုံ (၅) စုံ၊ ပို့က်ဘုတ် (၅) ချပ်၊ ဗီဒို (၂) လုံး၊ စာကြည့်တိုက် အသေးစား ပြုလုပ်ရန်အတွက် စာအုပ်ဗီဒို (၂) လုံး၊ စာဖတ်စားပွဲ (၂) လုံး နှင့် ကုလားထိုင် (၁၀) လုံး လိုအပ်နေပါ သေးသည်။

(၂.၆.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	၅ ဦး
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၁၆
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	ဗလာစာအုပ်၊ ပြဋ္ဌာန်းပုံနှိပ်စာအုပ် အပြည့် အစုံ၊ ဝတ်စုံ တစ်စုံစီကို ပညာရေးဦးစီးဌာနမှ ပံ့ပိုး ပေးပြီး၊ လေ့ကျင့်ခန်း စာအုပ်နှင့် စာရေး ကိရိယာများကို ကျောင်းသား ဝယ်သုံး ရပါ သည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	အခမဲ့ ပညာရေး စနစ်ကို အကောင်အထည် ဖော်နေသည့်အတွက် ဆင်းရဲသော မိသားစု များ အတွက်လည်း အခက်အခဲ မရှိ ကျောင်း တက်ခွင့် ရနေပါသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	ပူးပေါင်းမှု အားကောင်းစွာ၊ တက်ကြွစွာ ပါဝင်တိုင်ပင်လုပ် ဆောင်ကြ ပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာ အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး (၁) ဦး၊ လက် ထောက် ဆရာမ (၄) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၅) ဦး ရှိပါသည်။ ကျောင်းစောင့် တစ်ဦးထားရှိပါသည်။

တပည့်၊ ဆရာ အချိုးအားဖြင့် (၁၆) ဖြစ်ပါသည်။ မသန်မစွမ်းသူများ မရှိသည့်အတွက် အထူး တလည် အစီအစဉ် မရှိပါ။ ဗလာစာအုပ်၊ ပြဋ္ဌာန်းပုံနှိပ်စာအုပ် အပြည့်အစုံ၊ ဝတ်စုံတစ်စုံစီကို ပညာရေးဦးစီးဌာနမှပံ့ပိုးပေးပြီး၊ လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာများကို ကျောင်းသား ဝယ်သုံး ရပါသည်။ အခမဲ့ပညာရေးစနစ်ကို အကောင်အထည် ဖော်နေသည့်အတွက် ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက်လည်း အခက်အခဲမရှိ ကျောင်းတက်ခွင့် ရနေပါသည်။ ကျောင်း အကျိုးတော် ဆောင် (၁၀) ဦး၊ ကျောင်းသားမိဘများ အားလုံးပါဝင်သော မိဘဆရာအသင်းသည် စုစည်း တက် ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသောကြောင့် မူလတန်းအဆင့် ပညာရေး အတွက် အခက်အခဲများမရှိ လုပ်ဆောင်နေနိုင်ပါသည်။

သို့သော်လည်း ရွာသာကုန်းကျေးရွာမှ (၄) နှစ်အရွယ် ကလေးများ (၁၀) ယောက်ကို မူလတန်း ကျောင်းတွင်ပင် မူကြိုကလေးများအဖြစ် သင်ကြားပေးနေပါသည်။ တတ်နိုင်ပါက မူကြိုကျောင်း တစ်ဆောင် လိုအပ်နေပြီး ဆရာ၊ ဆရာမ အတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို မိဘများမှ ကျခံ ပေးနိုင်ပါသည်။ ဆရာ/ဆရာမများမှာ ရပ်ဝေးမှ လာရောက်သူများသောကြောင့် ကျောင်းဝန်ထမ်း များ အတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်ပေးနိုင်ပါက ကလေးများအား ပိုမို၍ အချိန်ပေး သင်ကြားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ရှမ်းကွင်း အခြေခံပညာတွဲဖက်အလယ်တန်း ကျောင်းမှ အောင်မြင် သော ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများအား အထက်တန်းပညာ သင်ယူနိုင်ရန် ကွင်းကောက်တွင် အိမ်ငှားပြီး ကျောင်းထားရခြင်း၊ ဘော်ဒါဆောင်တွင် ထားရခြင်းတို့ကြောင့် စီးပွားရေး မပြေလည် သော မိဘများ မှာ ဆက်လက်ထားပေးရန် မတတ်နိုင်ကြပေ။ ထို့ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါက ရှမ်းကွင်း အခြေခံပညာ တွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းကို အထက်တန်းကျောင်း (ခွဲ) အဖြစ် ရောက်ရှိပါက ကျေးရွာမှ အထက် တန်းတက်ရောက်နိုင်သူ ဦးရေ များပြားလာပြီး ဘွဲ့ရသူဦးရေ များပြားလာကာ ကျေးရွာ၏ပညာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်ကြောင်း သုံးသပ်ဆွေးနွေး ကြပါသည်။

(၂.၇) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၇.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

၁. ငှက်ဖျား	၂. သွေးလွန်တုပ်ကွေး	၃. တုပ်ကွေး	၄.
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (ကီလို)	အခန်း/ ကုတင် (လုံ လောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	ကွမ်းအုံ (၄.၈ကီလို မိတာ)	ရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး- ၁ သားဖွားဆရာမ - ၂	မရှိ	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	ကွင်းကောက် (၆မိုင်) (၉.၆ကီလို မီတာ)	ရှိ	ဆရာဝန် - ၁ လ/ထ - ၁ သူနာပြု - ၆	ရှိ	
ဆေးဆိုင်	ကွင်းကောက် (၆ မိုင်) (၉.၆ကီလို မီတာ)		ဆေးဝါးကျွမ်းကျင် သူ	လက်လှမ်းမီမှု ဆေးဝါး.... သိုလှောင်ပုံစနစ် အအေးခန်းစနစ်	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ကျေးရွာအတွက် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရန် လုပ်ဆောင်သင့်သည်များမှာ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ တစ်ခု ထားရှိရန် နှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတစ်ဦး ရှိခြင်းဖြင့် ကျေးရွာအတွက် ကောင်းမွန်သော အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိလာပါမည်။ ထို့အပြင် ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟော ပြောပွဲများကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ၏ ကျန်းမာရေးအသိများ တိုးတက်လာမည်ဟု သုံးသပ်ဆွေးနွေးကြပါသည်။

(၂.၇.၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေ အတွက်	အကောင်း/ အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၅	ကောင်း	မရှိ	ရှိ	ရှိ	
အဝီစိတွင်း	၁	ကောင်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	
တုံကင်	၁၀	ကောင်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	
ကန်						
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း						

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၇.၄)သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၅၅	၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ စနစ်ကျသော ယင်လုံအိမ်သာများ ဖြစ်ပြီး ကျန်သော အိမ်သာများမှာ တာရှည်ခံမှု နည်းပါသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	၁	
တောထိုင်		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ယင်လုံအိမ်သာအား ရွာလုံးကျွတ် ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသော်လည်း အိမ်ထောင်စု၏ (၅) ရာခိုင်နှုန်း ခန့်သာ စနစ်ကျသော ယင်လုံအိမ်သာများ ဖြစ်ကြပြီး ကျန်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ တာရှည်ခံသော အိမ်သာများ မဟုတ်ကြပဲ နှစ်စဉ် ပြန်လည် ဆောက်လုပ်နေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အလှူရှင်များ ရှိပါက ကောင်းမွန် စနစ်ကျသော ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် အကူအညီ တောင်းခံ လိုပါကြောင်း သုံးသပ်ဆွေးနွေး ကြပါသည်။

(၂.၈) လမ်းတံတား အခြေအနေ

(၂.၈.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုး အစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း /ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သော နှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၃	ကောင်း			သုံး	၉.၆၅ ကီလို (ကွင်းကောက်-ချောင်းခွ-ဇီးကုန်း-ကွမ်းအုံ-ရှမ်းကွင်း-အုန်းပင်ချောင်-ငှက်ပျောတောစု-ရွာသာကုန်း ရွာစဉ်လမ်း)
ချဉ်းကပ် လမ်း	၃	ကောင်း			သုံး	၁.၈၂ ကီလို (လမ်းသွယ် ၄ လမ်း)

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းမှာ (၆) မိုင်ခန့် ရှည်ပြီး ကွင်းကောက်-ချောင်းခွ-ဇီးကုန်း-ကွမ်းအုံ-ရှမ်းကွင်း-အုန်းပင်ချောင်-ငှက်ပျောတောစု-ရွာသာကုန်း ရွာစဉ်လမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ

ချောင်း ကျောက်များ ခင်း၍ ပြုပြင်ထားပါသည်။ကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာ ချောင်းကျောက်များ ခင်းလမ်းဖြစ်နေပြီးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ အခက်အခဲ ပြဿနာ မရှိလှပါ။

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	မရှိ				
တံတား	မရှိ				
ကွန်ကရစ်တံတား	မရှိ				
ကြိုးတံတား	မရှိ				
ရေပြွန်	မရှိ				

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂ - ၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၈.၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	မရှိ			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	မရှိ			

၁ “ လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၈.၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ဘတ်စ်ကား	မြင်းလှည်း
အရေအတွက်			၆၁	၈၀			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၉) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း			မရရှိသေး
ဆိုလာစနစ်	၂၀	(သင့်) ပိုင်ရှင်မှ ထိန်းသိမ်း	

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၂		
လေစွမ်းအင်			
ဇီဝလောင်စာ(အခြား)	၁၃၂	ဘက်ထရီ၊ ဖယောင်းတိုင်၊ ဒီဇယ်ဆီ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ကျေးရွာ မီးအလင်းရောင်အတွက် ဘက်ထရီမီး၊ ဖယောင်းတိုင်နှင့် မီးခွက်ကိုသာ သုံးစွဲနေရပြီး၊ ဆိုလာမီးအလင်းကို အိမ်ခြေ (၂၀) ကျော်သာလျှင် မိမိ အစီအစဉ်ဖြင့်သာ ဝယ်ယူသုံးစွဲနေပါသည်။ ကွင်းကောက် မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့် (၆) မိုင်ခန့် ဝေးသောကြောင့် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးမှာ ကြန့်ကြာနိုင်သေးပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ဆိုလာမီးလင်းရေးသာ စိတ်ဝင်စားကြပါသည်။

(၂.၁၀) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာ နှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေ အတွက်	၆၂	၁၃၂	၇၇	၀	၀	၀

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ကျေးရွာတွင် CDMAဖုန်းလိုင်းအများဆုံး ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ Ooredoo, Telenor, MPT ဖုန်းလိုင်းများဆက်သွယ်ရေး မကောင်းလှပါ။ SKY Net TV လိုင်းကို ၂ အိမ် တပ်ဆင်အသုံးပြုပါသည်။

(၂.၁၁) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	ကျေးရွာ အားကစားကွင်းမရှိပါ၊
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	အင်တာနက်သုံးစွဲသူ လူငယ်များ အနည်းငယ်ရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေး တို့တွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့ စံနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းရေး နှင့် စွမ်းရည်မြှင့် ပေးရန် အဆိုပြုကြပါသည်။

(၂.၁၂) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေး နှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၂.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ	
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက် မည်သည်အဖွဲ့ မည်သည်ဌာနမှ သင်တန်းပေးခြင်း ကြိုတင် စီမံပေးခြင်း မရှိပါ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန် အတွက် ရေဒီယို၊ TV တို့မှ သိရှိရပါသည်။ ကွင်းကောက် မြို့တွင် ရဲစခန်းရှိပါသည်။

(၂.၁၂.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	၂ (မရှိ)	၂ (မရှိ)	မရှိ	၂ (မရှိ)

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

Note: ၁။ စိုးရိမ် ၂။ သာမာန်

ကျေးရွာအတွင်း မိသားစုများကြား သာမန်သဘောထား မတိုက်ဆိုင်မှုများကြောင့် တင်းမာမှု အနည်း အကျဉ်းသာရှိပါသည်။ ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု မရှိပါ။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
လူသား အရင်း အမြစ် • အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သော လူဦးရေ များပြားခြင်း။ • လူကြီး၊လူငယ်များ စုပေါင်း လက်တွဲ ဆောင်ရွက် လေ့ရှိခြင်း။	• ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစု ပေါင်းမှာကျား (၁၇၇) ဦးနှင့်မ (၁၉၄) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၃၇၁) ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၇၀) % ရှိပါသည်။ လက်ရှိ အထက်တန်းပညာ တက်ရောက် သင်ကြားနေသူ (၆)ဦး၊ တက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသူ (၄) ဦး၊ တက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရ(၁၀)ဦးစသည်ဖြင့် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပညာတတ် ဦးရေများပြားလာသောကြောင့် အနာဂတ်ကာလတွင် ကျေး ရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်း အမြစ် များ ရှိနေပါသည်။ • ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ် လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ကြ သော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလ အတွက် အားရဖွယ်ရာပင် ဖြစ်သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ် ရေး • စပါးနှင့်ပဲ သီးလှည့်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း။ • အထွက်တိုးနည်းပညာများ အား စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဖြန့်ဝေ ပေးနေခြင်း။	• ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် စပါးနှင့်မတ်ပဲကို အဓိက အား ထား စိုက်ပျိုးကြပြီး စိုက်ပျိုးမြေ၊ ရာသီဥတုအရသင့်တော် ဖြစ်ထွန်း သည့်အတွက်စပါးနှင့် ပဲသီးလှည့် စိုက်ပျိုး နိုင်ပါ သည်။ ထို့ကြောင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုပုံစံအရ စိုက်ပျိုးမြေ မြေဆီလွှာအာဟာရမှာ လုံးဝကုန်းခမ်းသွားခြင်းမရှိပဲ အတန်အသင့် ပြန်လည်ပြည့်ဝလာသည်ဖြစ်ရာ သီးနှံ အထွက်နှုန်းများ သိသိသာသာ ကျဆင်းသွားခြင်းမရှိ၍ သီးနှံဈေးကွက်၏ ဈေးနှုန်းများ မြင့်မားလာမည် ဆိုပါက စီးပွားဖွံ့ဖြိုးလာမည့် အလားအလာကောင်းများဖြစ် ပါသည်။
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး • မွေးမြူရေထွက်ကုန်ဈေးကွက် ရှိနေခြင်း။ • တပိုင်တနိုင်မွေးမြူလေ့ရှိခြင်း။ • ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေး အကျိုးဆောင် ရှိခြင်း။ • စီးပွားဖြစ် ငါးမွေးမြူသည့် အိမ် ထောင် စုရှိခြင်း။	• မွေးမြူရန် မြေနေရာ အခက်အခဲမရှိခြင်း၊ အစားအစာများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဝက်ဈေးကွက်ကောင်းခြင်း၊ မွေးမြူရေးသုံးပစ္စည်း၊ထွက်ကုန်များသယ်ယူရန်လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ဝက် မွေးမြူရေးသည် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ အတွက် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်နေပါသည်။ • ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု အားလုံးနီးပါးသည် ကျွဲ၊နွား၊ ဝက်နှင့်ကြက်တို့ကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူသည့် အလေ့ အထများ ရှိခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် များစွာ အကျိုးပြုသကဲ့သို့ မိသားစုဝင်ငွေကိုလည်း ပိုမို ရရှိစေပါသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	• ထို့အပြင် ကျေးရွာအတွင်း မွေးမြူရေးအကျိုးဆောင် လုပ်သားရှိသည့်အတွက် တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးအတွက် ကာကွယ်ဆေးများ အချိန်မီ ထိုးနှံနိုင်သည့် အခွင့်အရေးအပြင် မွေးမြူရေး နည်းပညာများအတွက် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ပေးနိုင်သော မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့်အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်ရယူနိုင်ခြင်းကြောင့် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရန် အသင့်တော်ဆုံး ကျေးရွာလည်းဖြစ်ပါသည်။ • ၎င်းအပြင် ငါးမြစ်ချင်းအား စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနေသော အိမ်ထောင်စု (၁) စုရှိ၍ အခြားမွေးမြူလိုသော တောင်သူများအဖို့ နည်းပညာ၊ဈေးကွက်အားချင့်ချိန်ကာမွေးမြူနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများပါ ရရှိစေနိုင်ပါသည်။
စိုက်ပျိုး မွေးမြူ ရေး မဟုတ် သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ • တောထွက်ပစ္စည်းများမှ ဝင်ငွေရ အလုပ်အကိုင်များရှိခြင်း။ • ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်မည့် ကုန်ကြမ်းများရှိနေခြင်း။	• ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအဖြစ် တောတောင်အခြေခံ ထွက်ကုန်များ ရှာဖွေရောင်းချခြင်း၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင်ကျပန်းလုပ်သားများအဖြစ်လည်းကောင်းအသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းပြုကြရာ ကုန်ကြမ်းအား တိုက်ရိုက်ရောင်းချခြင်းမပြုပဲကုန်ချောများ ပြုလုပ်ရောင်း ချခြင်း၊ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်သော ကုန်ကြမ်း (ဖျုံဥ၊မျှစ်) ပစ္စည်းများပေါများစွာထွက်ရှိနေခြင်း ကလည်း ကုန်ချောထုတ်လုပ်ငန်းများ၊ဝါးအခြေခံ လက်မှုပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်း စသည်ဖြင့် အိမ်တွင်းအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • အစိုးရ ချေးငွေ အမျိုးအစား(၂)ခု အားရယူနိုင်ခြင်း။	• ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင်စပါးစိုက်ပျိုးသည့်တောင်သူများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေနှင့် သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့များအတွက် ထုတ်ချေးငွေ စသည်ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ချေးငွေများရှိ၍ စပါးစိုက် ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် များစွာ အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။
လမ်း၊ တံတား • ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်ခြင်း။	• ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ၊ ရွာချင်းဆက်လမ်းများနှင့် တံတားသည် ရာသီမရွေး သွားလာနိုင်သည်အခြေအနေရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာသူရွာသားများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးကိစ္စများအတွက် ချိန်ခါမရွေး သွားလာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းကြောင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရာတွင် လမ်း/တံတားများအတွက် ငွေကြေးများကို သုံးစွဲစရာမရှိ၍ အခြားသောကဏ္ဍများ ဖွံ့ဖြိုးလာ စေရန် အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • လူငယ်များသည် လူငယ်အသင်းအဖွဲ့ အနေဖြင့် လူကြီးများ၏ဦးဆောင်မှု အောက်တွင် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် တတ်ခြင်း။ • မိသားစုကျေးရွာဖြစ်၍ မှုခင်း ကြီးကြီး မားမားမရှိခြင်း။	• ကျေးရွာတွင်လူငယ်များသည် လူငယ်အသင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုးမကင်းကြသူများနှင့် နှစ်ရှည်လများ အတူတကွ နေထိုင်လာကြသူများဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမားမှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘော တရားများကို နားလည်မှု အားနည်းခြင်း။ • စွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့ များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း။	• ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍အဖွဲ့တစ်ခုနှင့် တစ်ခုချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှု တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ် ရေး • သစ်တောကြိုးဝိုင်းအတွင်းရှိ တောင်သူများ ချေးငွေမရရှိခြင်း။ • ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်မှု ပြင်းထန် ခြင်း။	• ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် တောင်သူ (၂၃) ဦးမှ စိုက်ပျိုးထားသောစပါး(၁၀၄)ဧကအတွက်ချေးငွေရရှိရန် တင်ပြရသော ပုံစံ(၇) မရှိသောကြောင့် စပါးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုတွင် စိုက်စရိတ်နှင့် သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ထည့်သွင်းနိုင်ခြင်းမရှိ၍ အကျိုးအမြတ်နည်းပါးကြရသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းတောင်သူများ စိုက်ပျိုးနေသော မြေဧရိယာသည် အစိုးရမှ သတ်မှတ်ထားသောသစ်တောကြိုးဝိုင်းအတွင်းကျရောက်နေသဖြင့်ခွင့်ပြု ပုံစံရရှိရန် ခက်ခဲနေအုံးမည်ဖြစ်ပါသည်။ • ထို့အပြင်စပါးနှင့်ပဲမျိုးစုံစိုက်ခင်းများတွင်လည်း ကြွက်ကဲ့သို့သောပိုးမွှားများပြင်းပြင်းထန်ထန်ကျရောက်လေ့ရှိသောကြောင့်သီးနှံအထွက်နှုန်းများကို ကျဆင်းစေ၍ မိသားစုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ဆိုးရွားစွာ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	ထိခိုက်စေပါသည်။
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး • မွေးမြူရေးဈေးကွက်သဘောတရားများအား နားလည်မှု အားနည်း ခြင်း။	• မွေးမြူရေး ဈေးကွက် သဘောတရားများနှင့် ချိတ်ဆက်မှု ကွင်းဆက်များအား နားလည်မှုမရှိခြင်းကြောင့် ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေးကဏ္ဍ၌ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မွေးမြူလာကြရန် မဝံ့မရဲဖြစ်နေကြပါသည်။
စိုက်ပျိုး မွေးမြူ ရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ • ရင်းနှီးငွေမရှိခြင်း။	• စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းအတွက် နီးစပ်ရာကျေးရွာများ၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အချိန်တွင်လိုအပ်သလောက်ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ်များရှိခြင်းစသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များရှိနေဆဲဖြစ်သည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • လက်ရှိရယူနေသော ချေးငွေများသည် ကာလတိုချေးငွေများဖြစ်၍ အကျိုးအမြတ် နည်းပါးခြင်း	• ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့များမှ ချေးငွေများကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကာလတိုချေးငွေများဖြစ်ခြင်းနှင့် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက် လုပ်ငန်းပေါ်မူတည်၍ထုတ်ချေးမည့် ချေးငွေအမျိုးအစားများ မရှိခြင်းကလည်း ကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာစေမည့် အလားအလာကို အဟန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။
ကျန်းမာရေး • ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများမှ တာရှည်ခံ ယင်လုံအိမ်သာများ သုံးစွဲနိုင်မှုမရှိခြင်း။	• အရည် အသွေးကောင်း၍ တာရှည်ခံမည့် ယင်လုံအိမ်သာများ တည်ဆောက်နိုင်ခြင်း မရှိပဲ တစ်နှစ်တစ်ခါ ပြန်လည်တည်ဆောက်နေရခြင်းကလည်း ကုန်ကျစရိတ်များရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင်ပျက်မှုများကြောင့် မိသားစု ဝင်ငွေကိုပါ ထိခိုက်စေပါသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • ကျေးရွာဓလေ့အရ လူငယ်များသည် ဦးဆောင် မှုနေရာများသို့ အလွယ် တကူ မရောက် ရှိ နိုင် ခြင်း။ • လူငယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည့်အတွက် ကျေးရွာ၌ အမြဲအခြေကျ နေထိုင်မှု မရှိခြင်း။	• ကျေးရွာ၏ ဓလေ့မှာ ဘွဲ့ရပြီးသူနှင့် လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှု အပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှု ရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန် နေကြရသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များအား အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အရည်အသွေး များမြင့်တင်ခြင်း၊လက်တွဲခေါ်ယူ လုပ်ကိုင်စေခြင်း စသည့် နည်းလမ်းများရှိသော်လည်း လူငယ်အများစုသည် အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများခြင်းကြောင့် အခက်အခဲများ ရှိနေမည်ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၂-၁၃ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ရွာသာကုန်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ဇယား (၄၅)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း၊ ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
ကဏ္ဍ - အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ						
၁။	• အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆောင်ရွက်ချက် အားနည်းခြင်း	• စိတ်ပါဝင်စားမရှိခြင်း • တိကျသည် ဦးဆောင် မှု မရခြင်း • တိကျသည့်လမ်းညွှန်မှု မရခြင်း	• ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန မှသင်တန်းပို့ချနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့်ဆက်သွယ် ပေးနိုင်ပါသည်	• ကျေးရွာလူထုသည် အစိုး ရ ဌာနများနှင့် ဆက် သွယ်ဆောင် ရွက်သည့် အတွေ့အကြုံ နည်းပါး ခြင်း	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မ တီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲ မှုစွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး • ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက် ရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ များ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ် ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး သင်တန်း များ စီစဉ်ခြင်း
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ						
၂။	• သစ်တောကြိုးဝိုင်း အတွင်းရှိ လယ်	• ဘဏ်ငွေထုတ်ချေးနိုင် မည့် ပုံစံ (၇) မရှိခြင်း	• ကျေးရွာမြေယာစီမံခန့်ခွဲ	• နိုင်ငံတော်မူဝါဒနှင့်	• သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း	၂။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပ ညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း၊ ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
	(၁၀၄)ကေမှ စိုက်စရိတ်ချေးငွေမ ရရှိခြင်း	• သစ်တောကြိုးဝိုင်းဧရိယာအတွင်းတည်ရှိခြင်း	ရေးကော်မတီမှ အဆင့်ဆင့်တင်ပြထားခြင်း။	သက်ဆိုင်နေသဖြင့် ကြာမြင့်နိုင်ခြင်း	များထံတင်ပြခြင်း	တိုးတက်ရေး • စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန်
	• စပါးနှင့်ပဲမျိုးစုံ အထွက်နှုန်းနည်းပါးခြင်း	• ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်ခြင်း။ • နည်းပညာမသိရှိခြင်း။ • စိုက်ပျိုးချိန်မိုးခေါင်ခြင်း	• သဘာဝမြေဆွေး(နွားချေး၊ပဲမှော်) ထည့် သွင်းခြင်းကြောင့် မြေဆီသြဇာ ကြွယ်ဝနေခြင်း။ • စပါးနှင့်ပဲ တစ်လှည့်စီ စိုက်ပျိုးသည့် စနစ်ရှိခြင်း။ • နည်းပညာပေးအဖွဲ့ များ၏ ပေးလိုသော အထွက်တိုးနည်းပညာ များ ကျင့်သုံးရန်ကိုက်ညီခြင်း	• နည်းပညာအကူအ ညီနှင့် နည်းလမ်းများ လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းခြင်း။ • နည်းပညာပေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီပေးနိုင်မှု မှာ တောင်သူအများ စုထံသို့ မရောက်ရှိနိုင်ခြင်း။	• နည်းပညာပေးအဖွဲ့များ နှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း	• လိုအပ်သော နည်းပညာများအတွက် သင်တန်းများ ပြုလုပ်ခြင်း။ • ကျေးရွာမြေယာစီမံ ခန့်ခွဲမှုကော်မတီမှမြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ပုံစံ (၇) ရရှိရန် စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်ဆောင်ခြင်း • ဈေးကွက်နှင့် သတင်း ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ						
၃။	• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း အပေါ်တွင်သာအလုပ်အကိုင်ရရှိမှုအတွက် မှုတည်နေရခြင်း • ငွေအရင်းအနှီးမရှိခြင်း • ကုန်ကြမ်းမှကုန်ချော ထုတ်လုတ်ခြင်းနည်းပညာမရှိခြင်း(မုန့်ဆန်းမရွေး၊မြေပဲယို၊နှမ်း ယို)	• စုစည်းလုပ်ကိုင်တတ်သည့်အလေ့အကျင့်များ ရှိခြင်းနှင့်ဦးဆောင်သူကောင်းများရှိခြင်း • ကျေးရွာတွင်းနှင့်အနီးအနားရွာများတွင်ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်သောဒေသထွက်ကုန်များရှိခြင်း(စပါး၊ပဲ မှ	• ကုန်ကြမ်းမှကုန်ချော ထုတ်လုပ်သည့်နည်းပညာများမသိရှိခြင်း	• အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (သို့) အစိုးရ	၃။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြား လာစေရေး • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများစီစဉ်ပေးရေး • ဒေသနှင့်သင့်လျော်သော

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း၊ ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
		• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာတတ်မြောက်မှု နည်းပါးခြင်း • မိရိုးဖလာလုပ်ငန်းများကို သာလုပ်ကိုင်ကြခြင်း • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာကို မသိရှိခြင်း	မုန့် ဆန်းမရွှေ၊ မြေပဲယို နှမ်းယို) • အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ ဦးရေများပြားခြင်း (ကျေးရွာ၏၇၀ %) • ဝင်ငွေရရှိသည့်နည်းပညာများကိုသင်ယူရန် စိတ်ပါဝင်စားခြင်း • ကွင်းကောက်မြို့၊ အင်္ဂပူမြို့များနှင့် အလှမ်းမကွာခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများမသိရှိခြင်း • Ready Made များကို အသုံးပြုမှု များပြားသဖြင့် ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရန် ခက်ခဲခြင်း	အဖွဲ့အစည်းများအား နည်းပညာများ အကူအညီ တောင်းခံခြင်း	အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများ စီစဉ်ပေးရေး (အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်၊ စက်ပြင်၊ ဆိုင်ကယ် ပြင်) • အသေးစားကုန်ထုတ်လုပ်သူများ အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး။ • ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး
ကဏ္ဍ - ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း						
၄။	• ပြင်ပလုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ချေးငွေ ချေးယူ ရာတွင် အတိုးနှုန်း မြင့်မားခြင်း။	• မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်မှ ချေးငွေ အချိန်မှီ မရခြင်း(ယခင်ချေးငွေ အဆပ် နောက်ကျခြင်း) • အရင်းအနှီးမတတ်နိုင် ခြင်း။	• မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုး ရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုး ရေးချေး ငွေ၊ သမဝယမ မှ စိုက် ပျိုး ရေးချေးငွေ တို့ကို လက်လှမ်းမီခြင်း	• ချေးငွေကိုအကန့် အသတ် ဖြင့်သာ ထုတ်ပေးသည့် စနစ်ကို လက်ရှိတွင် ကျင့်သုံးနေခြင်း။	• ချေးငွေလုပ်ငန်းဆောင် ရွက်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် ဖန်တီးပေးခြင်း	၄။ ထိရောက်သော ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီရေး • ချေးငွေရရှိရန်ချေးငွေ ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း
	• မွေးမြူရေး အတွက် အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ခြင်း။	• ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း။ • ချေးငွေရရှိနိုင်သော နေရာ လက်လှမ်း မမှီခြင်း။။	• သဘာဝ အလျောက် တိရစ္ဆာန်အစာ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ခြင်း။ • မွေးမြူရေး စိတ်ဝင်စားသောမိသားစုများရှိခြင်း	• မွေးမြူရေးနည်းပညာ ဝန် ဆောင်မှုအကန့် အသတ် ရှိခြင်း။		

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း၊ ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
	• ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက်ငွေအရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ခြင်း		• ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန်စိတ်အားထက်သန်ခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များ သင်ယူရန်အခွင့်အလမ်း နည်းခြင်း		
ကဏ္ဍ - ပညာရေးဆိုင်ရာ						
၅။	• မူကြိုကျောင်း မရှိခြင်း • အထက်တန်းကျောင်းသားများအတွက်ပ ညာသင်စရိတ် များ ပြားခြင်း • ရပ်ဝေးမှ လာသောပညာရေး ဝန်ထမ်းများခြင်း။ • ကျောင်းပရိဘောဂများ မလုံလောက်ခြင်း • မိဘများမှ ကလေးပညာရေးအား အလေးပေးမှုအားနည်းခြင်း	• ကလေးဦးရေများပြားခြင်း • ကွင်းကောက် အ.ထ.က တွင် သွားတက်ရ၍ ဘော် ဒါ စရိတ်/ အိမ်ငှား /ကုန် ကျစရိတ်မြင့်မားခြင်း • ပညာရေး ဝန်ထမ်းများအတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာမရှိခြင်း • မိဘများ၏ စီးပွားရေးအင်အား သိပ်အဆင်မပြေခြင်း • စာရေးခုံများ ဟောင်းနွမ်း နေခြင်း	• မြို့နယ်ပညာရေးဦးစီးဌာန မှ ပံ့ပိုးနိုင်ရန် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း • အနာဂတ် အတွက် ကလေး များအား စနစ်တကျ သင်ပေး နိုင်ခြင်း • ဆရာ/ဆရာမများသည် သင်ကြားရေးအတွက် အချိန်ပေး အားထည့်နိုင် ခြင်း	• ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်၍ သီးနှံ အထွက်နှုန်း ကျဆင်း၍ ဝင်ငွေ နည်းပါးခြင်း • ငွေကြေးကုန်ကျစရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်း • ကျောင်းသားမိဘများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုအားနည်း နေခြင်း • ကျေးရွာ၏ အခြားကဏ္ဍများ တိုးတက်ရန်အားထည့်နေရသဖြင့် ပညာရေး ကဏ္ဍ ရန်ပုံငွေအတွက် အားမစိုက်နိုင်တော့ခြင်း။	• ကျောင်းအကျိုးတော် ကော်မတီ မှ မြို့နယ်ပညာရေးဦးစီး ဌာနနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင် ရွက်ခြင်း • အဖွဲ့အလိုက်အလှူရှင် များ၊ တစ်ဦးချင်း အလှူ ရှင်များ၊ ဆက်သွယ်ဆောင် ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာမှ ငှားရမ်းသင်ကြားရန် စီစဉ်ခြင်း	၅။ ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏ အဆောက်အဦများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေး • မူလတန်းကျောင်း တံခါး၊ ပြတင်းနှင့် ပရိဘောဂများပြုလုပ်ရေး • ပညာရေးဝန်ထမ်းအိမ်ယာဆောက်လုပ်ပေးရေး • ကျောင်းဆရာ/မ အင်အားဖြည့်တင်းရေး • မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန်
ကဏ္ဍ - ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ						
၆။	• ရပ်ရွာအတွင်းနာမ	• ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းသို့	• ဆေးပေးခန်း ဖွင့်လှစ်	• ဆေးပေးခန်းတရားဝင်	• မြို့နယ်ကျန်းမာရေး နှင့်ချိတ်	၆။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း၊ ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
	ကျန်း ဖြစ်ရာ တွင် လွယ်ကူနီးစပ်သော ဆေးပေးခန်း မရှိခြင်း	သွားရန် လမ်းမကောင်း ခြင်း နှင့် ဝေးကွာခြင်း • ကျေးရွာတွင်း ဆေးပေး ခန်း၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်း မရှိခြင်း	ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ နေ လူထု၏ အသေး စား ကျန်းမာရေး အ တွက် လုံခြုံ စိတ်ချ ရခြင်း၊ • ကျန်းမာရေး ဗဟု သုတများ တိုးပွား လာစေခြင်း	မဖွင့်လှစ်ရ သေးခြင်း • ကျန်းမာရေးဌာန၏ သတ် မှတ်ချက်ဖြင့် ညီ၊ မညီ စစ်ဆေးနိုင်ခြင်း	ဆက်၍ ကျန်းမာရေး ဝန် ဆောင် မှုလက်လှမ်းမီရေး တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း	ဝန်ဆောင်မှု တိုးတက်ရေး • ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာန နှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • ကျေးလက် ဆေးပေးခန်း အတွက် တင်ပြခြင်း • ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ အား လက်လှမ်းမီမှုတိုးတက် ရေး • ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများစီစဉ်ခြင်း
	• ကျန်းမာရေးအသိ ပညာအားနည်းခြင်း			• ကျန်းမာရေး အသိပညာ ပေး လုပ်ငန်းများ ဆောင် ရွက်မှု အားနည်းနေခြင်း		
ကဏ္ဍ - ရေ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး						
၇။	• ကျေးရွာအိမ် ထောင်စု၏ (၅၀) ရာခိုင်နှုန်း ခန့်မှာ စနစ်ကျသော ယင်လုံ အိမ် သာ မသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	• ငွေကြေး မတတ်နိုင်ခြင်း • အသိပညာ အားနည်းခြင်း • ယာယီအိမ်သာ /ကာလတို အတွက်သာ ဆောက်လုပ် နိုင်ခြင်း	• ဒေသထွက် ပစ္စည်းများ အသုံးပြု နိုင်ခွင့် ရှိခြင်း • တန်ဖိုးနည်း အိမ်သာများ တည်ဆောက်နိုင်ခြင်း	• မိရိုးဖလာ အစွဲများ ရှိနေကြခြင်း • ကျန်းမာရေး၊ ပတ်ဝန်း ကျင် ထိန်းသိမ်းရေး အသိစိတ် အားနည်းခြင်း	• ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ် အသုံးပြုရန် တိုက်တွန်းရန်အသိပညာ ပေးပွဲများပြုလုပ် ပေးရန်	၇။ သောက်သုံးရေနှင့် ပတ်ဝန်း ကျင် သန့်ရှင်းရေး အတွက် ဆောင်ရွက်ရေး။ • ကျေးရွာအိမ် ထောင်စုအားလုံး ယင်လုံအိမ် သာ ဆောက်လုပ် သုံးစွဲရေး • မြေသားရေကန် တစ်ကန် တည်ဆောက် ခြင်း
	• အရည်အသွေး ကောင်းသော သောက်သုံးရေ ရရှိရန် အခက်အခဲ ရှိခြင်း	• အုတ်ရေတွင်း (၅) တွင်း နှင့် တုံကင် (၁၀) လုံးသာ ရှိခြင်း • နွေကာလ သောက်ရေ မလုံလောက်ခြင်း	• ကျေးလက်ဦး/စီး ကဲ့သို့ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုး ရေး အတွက် ဆောင် ရွက် နေသော ဌာန ရှိနေခြင်း • ကျေးရွာမှလိုအပ်သော	• ရေတိမ်တွင်း၊ လက်နှိပ် တုံကင်တွင်းများမှာ သုံး ရေ အတွက်သာ အဆင် ပြေပြီး သောက်ရေ မရ ရှိခြင်း	• တူးဖော်ထားသော လေး လက်မစက်ရေတွင်းမှ ပိုက်လိုင်းသွယ်ရန် • မြေသားရေကန် တစ်ကန် အတွက် ကြိုးစားရန်	

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း၊ ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
			လုပ်အား ပါဝင်နိုင်ခြင်း			
ကဏ္ဍ - ကျေးရွာ မီးလင်းရေး						
၈။	• လျှပ်စစ်မီးမရှိခြင်း	• ကျေးရွာ၌ ရန်ပုံငွေ မရှိခြင်း • အစိုးရစီမံကိန်းမရောက် ရှိသေးခြင်း	• ဆိုလာမီး များ အသုံးပြု နိုင်ခြင်း	• မီးလိုင်းများသွယ် တန်း ရန် ဝေးကွာ လွန်းခြင်း	• ကျေးရွာမှမီးလင်းရေးကော်မ တီ ဖွဲ့စည်းပြီး ငွေကြေး စုဆောင်းရန် • အစိုးရဌာန နှင့်ချိတ် ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈။ ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော် ခြင်း နှင့် ရေရှည်လည်ပတ်ရန် • ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော် မတီဖွဲ့စည်းရန်။ • ကျေးလက်ဒေသဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ကဏ္ဍ - လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု						
၉။	• လူငယ်များ ရပ်ရွာ ကိစ္စရပ်များတွင် ဦး ဆောင်နိုင်သည့် အရည်အချင်းမပြည့် ဝခြင်း	• ပြင်ပလေ့လာမှု အားနည်းပါးခြင်း • သင်ကြားလေ့ကျင့် ပေးမည့်သူမရှိခြင်း	• ကျေးရွာ အတွင်း၌ လူ ငယ် များ ညီညွတ်စွာ ရှိနေခြင်း • သင်ယူလိုစိတ်ရှိနေခြင်း	• မိမိကိုယ် ကို မယုံကြည် ခြင်း • ပညာရည်နည်းပါးခြင်း	• ပညာပေးနိုင်သောဌာန များ အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက် ခြင်း	၉။လူငယ်များ စွမ်းဆောင် ရည်မြင့်မားလာရေး • စွမ်းရည်မြှင့်သင်တန်းများပေး နိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ရေး • ကျေးရွာ လူမှုအဖွဲ့အစည်း များ တွင် လူငယ်များအား နေရာပေးဆောင်ရွက်နိုင်ရေး • ကျေးရွာအတွင်းလူငယ်များ အတွက် စီးပွားအခွင့် အလမ်း များ ဖန်တီးပေးရေး

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မွေးမြူရေး၊ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊၂၀၁၅၊မေ။

၂။ အင်္ဂပူမြို့နယ်၊ရွာသာကုန်းကျေးရွာတွင်၂၀၁၅စက်တင်ဘာလတွင်ကျင်းပခဲ့သောကျေးရွာ အခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှတ်စုများ။

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။

အပိုင်း (ခ)စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

<table>
<tr><td colspan="2">ကျေးရွာ -
ကျေးရွာအုပ်စု -
မြို့နယ် -
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်အမည် -</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)</td></tr>
<tr><td colspan="2">မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု</td></tr>
<tr><td>ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)</td><td>ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်</td></tr>
<tr><td>• …………………….(ငွေသား)
• ……………………..(ငွေသား)
• ………………………(ပစ္စည်း/လုပ်အား)
•</td><td>• ကျေးလက်ဦးစီး
• ကျေးရွာ
• ကျေးရွာ
•</td></tr>
</table>

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ငှား)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ